

SIA “Gren Latvija” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskā apspriešana paredzētajai darbībai “Atkritumu reģenerācijas enerģijas ražošanas koģenerācijas stacija, izmantojot kontrolētu sadedzināšanas procesu un modernas dūmgāzu attīrīšanas iekārtas ar nepārtrauktu emisiju monitoringu Aconē, Salaspils novadā”

PROTOKOLS

Klātienes un videokonference Zoom platformā

Sanāksmes norises laiks: 2026. gada 13. janvāris, plkst. 17:00

Norises vieta: Salaspils kultūras nams, Lielā zāle (Līvzemes iela 7, Salaspils, Salaspils novads)

Sanāksmi vada: SIA “Geo Consultants” projektu vadītāja/vides pārvaldības speciāliste Kristīne Kaļva

SIA “Gren Latvija” pārstāvis: SIA “Gren Latvija” vadītājs Andris Vanags

Sanāksmi moderē: Pasākumu moderators Ansis Bogustovs

Sanāksmes dalībnieki: Klātienē sanāsmē piedalās 105 dalībnieki (informācija no reģistrācijas veidlapām). Piedalījās arī dalībnieki, kas savu dalību neregistrēja. Attālināti Zoom platformā pieslēgušies 62 dalībnieki (sanāksmes dalībnieku saraksts pieejams pēc pieprasījuma).

Sanāksmi protokolē: SIA “Geo Consultants” vides pārvaldības speciāliste Viktorija Terjaņika

Sanāksmes protokols sagatavots izmantojot tiešsaistes sanāksmes laikā veikto ierakstu

A. Bogustovs: Uzmanā klātesošos informējot par sanāksmi, sanāksmes mērķi, iepazīstina sanāksmes dalībniekus ar pārstāvjiem no paredzētās darbības ierosinātāja SIA “Gren Latvija” (turpmāk – “Gren”) puses, darba kārtību, tehnisko informāciju un dalībnieku iespējām uzdot jautājumus un iesaistīties diskusijā. Tiek sniegta informācija, ka sanāksme tiek ierakstīta (audio, video), pēc sanāksmes būs pieejams sanāksmes protokols.

A. Vanags: Sanāksmes sākumā klātesošos iepazīstina ar “Gren” uzņēmumu, tā darbību kopumā. Prezентācijā sniedz informāciju par “Gren” kā enerģētikas un siltumapgādes nozares uzņēmumu, tā darbības virzieniem, pieredzi līdzīgu projektu īstenošanā Eiropā, kā arī uzņēmuma mērķiem un ilgtermiņa attīstības plāniem Latvijā. Tiek atzīmēta uzņēmuma orientācija uz mūsdienīgu, normatīvajām prasībām atbilstošu un videi draudzīgu enerģijas ražošanu, vienlaikus attīstot aprites ekonomikas principus un nodrošinot drošu atkritumu reģenerāciju enerģijas ieguvei.

K. Kaļva: Nosauc sanāksmes tēmu, prezentācijā īsi iepazīstina ar IVN procedūru, projekta attīstības esošo stadiju IVN kontekstā, projektā iesaistītajiem ekspertiem. Tiek sniegta informācija par iespējām sabiedrībai iepazīties ar paredzētās darbības IVN ziņojumu interneta resursos un priekšlikumu iesniegšanas kārtību un termiņu, kas nodrošināts no 2025. gada 19. decembra līdz 2026. gada 26. janvārim. Sniedz informāciju par paredzēto darbību un darbības vietu – zemes vienībā ar kad. apz. 8031 001 0745, Jaudas ielā 1, Aconē, Salaspils pagastā, Salaspils novadā, un tam piegulošajām teritorijām. Tiek apskatīta paredzētās darbības vietas

piemērotība, sniegts īss paredzētās darbības raksturojums, informācija par inženierkomunikācijām, to pieslēgumiem un izbūvi, apskatītas reģenerācijas iekārtu tehnoloģisko risinājumu alternatīvas, tiek dots īss ieskats par jaunās stacijas būvniecības norisi. Tiek raksturotas konstatētās būtiskākās ietekmes darbības īstenošanas procesā (gan būvniecības, gan ekspluatācijas fāzē), prognozējamās ietekmes uz vidi un plānotie pasākumi ietekmju mazināšanai vai novēršanai, tajā skaitā rūpnīcas ekspluatācijas laikā paredzētie pasākumi vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai.

Prezentācijas noslēgumā informē par tālākajām veicamajām darbībām IVN procesā: par IVN ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laiku, par termiņu un veidu kā iedzīvotāji var iesniegt savus priekšlikumus un ieteikumus par paredzēto darbību, kas tiks vērtēti, pilnveidojot IVN ziņojumu, kā arī apkopoti un iesniegti Valsts vides dienestam.

Diskusiju daļa:

J.B.: Faktiski to, ko es redzu šajā prezentācijā – jā, smuki. Varbūt Jūs ieturaties, bet Jūs nerēķināties ar to, ka tā ir rūpnieciskā teritorija. Tur jau ir piesārņojums un Jūsu minimums nāk virsū. Tātad svarus, ja viņi tagad ir šādi (*žests ar rokām*), Jūsu minimumu var smuki nogāzt. Veselība, čau! Tas varbūt nav no Jūsu rūpnīcas, bet Jūs pieliekat klāt esošajam. Tālāk es paskatījos Jūsu pētījumu. Amonija hidroksīds. Amonjaks. Kas notiks, ja izplūst?

A. Vanags: Pavisam vienkāršoti atbildēšu. Mūsu, emisiju modelēšana balstās uz esošo fona piesārņojumu un esošajam fona piesārņojumam pa virsu mēs liekam šo paredzamo darbību no jaunās rūpnīcas. Šie kumulatīvie rādītāji ir tie, kurus Jūs redzat kā izvērtējumu mūsu ciparos, ietekmes uz vidi novērtējumā. Šeit parādās, ka nevienā parametrā mēs nepārsniedzam vides piesārņojuma normatīvu prasības. Gan esošais fons, gan paredzētā jaunā darbība, respektīvi, kopējais piesārņojums, ņemot klāt jauno, iekļaujas visos normatīvos. Precīzi cipari visi ir IVN ziņojumā.

Dalībnieks: Nekas nebija uzrādīts pat tuvu.

A. Vanags: Amonjaka ūdens ir šķīdums, kas ziņojumā ir izvērtēts. Amonjaka tvertne – tas ir svarīgs jautājums, un daudziem par to ir viedoklis. Amonjaka ūdens tiek izmantots slāpekļa emisiju attīrīšanai. Automašīnās mēs lietojam šo amonjaka ūdeni drusku savādākā veidā. Dzinējiem mēs izmantojam AdBlue, kas ir nedaudz drošāks risinājums, bet tas ir cits agregātvoklis, cita ķīmiskā formulā. Mūsu iekārtā mēs izmantosim selektīvo katalītisko reaktoru, lai attīrītu slāpekļa emisijas. Un, lai to darītu, mums šis amonjaka šķīdums ir jāiesmidzina dūmgazēs. Salīdzinoši ar AdBlue izmantošanu, kas ir drošāk, bet tas nenodrošina tik augstu attīrīšanas pakāpi kā mūsu iekārtā paredzēts. Līdz ar to mēs esam drusku riskantāki, jo šis amonjaka šķīdums ir jau gatavs. Viņš tiks uzglabāts bez spiediena tvertnē, kas atrodas atsevišķi rūpnīcas ārpusē. Riska izvērtējums par šo ir veikts. Kas notiek vissliktākajā sprādziena scenārijā gadījumā? Te bija šī zona ar 1 % letalitāti, kas ir 19 metru rādiusā. Respektīvi, tas viss ietverts stacijas teritorijas iekšpusē. 1 % nozīmē to, ja šajos 19 metros atrastos 100 cilvēki, tad letālais gadījums ir 1 %. Bet te atkal tāda iespējamība, ka tāds risks notiek, ir ļoti, ļoti maza. Un tas arī precīzāk ir aprakstīts IVN ziņojumā.

A.: Esmu Salaspils iedzīvotājs, gribētu saprast, kāpēc man vajadzētu atbalstīt šo projektu, ja viņš pašvaldības budžetā tikai netieši kaut ko iemaksā? Pašvaldībai nav nekāda teikšana par šo projektu. Teiksim, ja pašvaldībai būtu 20–25 % no pamatkapitāla, es saprastu, ka mēs varam ietekmēt kaut ko. Ja pašvaldība saņemtu kaut kādu maksājumu par emisijām vai par pārstrādāto produktu, tad arī būtu par. Salaspils ir pašpietiekama no enerģijas viedokļa, pašpietiekama no elektrības viedokļa.

A. Bogustovs: Labi, paldies! *[aplauti no publikas]*. Varat atklāt varbūt to iespējamo līdzfinansējuma daļu? Vai tā ir apspriesta ar pašvaldību? Un varbūt ir citi ieguvumi, ieņēmumi pašvaldībai no projekta attīstības?

A. Vanags: Patiešām projekts to siltumenerģijas, teiksim, tarifu samazinošo ietekmi dod uz Rīgu. Bet *[smieklīgi no publikas]* Es nesaprotu, kas tur ir smieklīgs, jo Rīga ir Latvijas galvaspilsēta, un salaspilieši noteikti bieži brauc uz Rīgu izmantot pakalpojumus, un šī pozitīvā ietekme no Rīgas noteikti ietekmē arī Salaspili. Un es būtu ļoti apbēdināts, ja Jūs teiktu, ka Rīgai ir ietekme, bet mēs, salaspilieši, tādēļ neatbalstīsim projektu. *[fons: Neatbalstīt! Troksnis no zāles]*

A. Vanags: *[slikti dzirdams dēļ trokšņa]* Nepatīkami dzirdēt tādu nostāju.

A. Bogustovs: Vai ir tā, ka pašvaldībai nav nekādas ietekmes?

[troksnis no zāles]

A. Vanags: Salaspils iedzīvotāji varētu iegūt **no** atkritumu apsaimniekošanas tarifa tālākā nepieaugšanas. Tātad šīs stacijas 30 gadu ekspluatācijas laikā mēs esam modelējuši, izmantojot ekonomiskos aprēķinus, ko darīja starptautisks uzņēmums, un šie ieguvumi ir patiešām mērāmi simtos miljonu eiro. Starp tiem dabas resursu nodokļi, kas netiks samaksāti par atkritumu noglabāšanu poligonā, jo tas tiks izmantots reģenerācijai. Un par šo mums šai stacijai atbilstoši esošajiem nodokļiem Latvijā ir jāmaksā dabas resursu nodoklis par atkritumu sadedzināšanu, kas ir 15 eiro par tonnu. Šobrīd šo nodokli neviens uzņēmums nemaksā, jo Latvijā šāda darbība nepastāv. Cemex kā industriālās ražošanas uzņēmums ir izņēmums. Viņiem nav jāmaksā nodoklis, un šo nodokli, mūsuprāt, būtu jāsaņem lielāko daļu pašvaldībai. Ir jāturpina darbs ar valsts Finanšu ministriju, lai šo nodokli sadalītu un būtu pašvaldībai ienākumi.

J.: Jaunsauriešu iedzīvotāju biedrība. Man ir jautājums par monitoringu. Ne gluži dabūju nepieciešamo informāciju, izlasot visus dokumentus. Par ūdens gruntsūdens novērošanu mēs redzējām shēmu, jā, bet diemžēl neredzējām, kurā vietā tiks mērīts gaisa piesārņojums. Vai tas būs kaut kādas mobilās grupas, kas apbraukās, vai būs kaut kādas stacionāras ierīces uz skursteņa, vai tās būs kaut kur tālumā izvietas? Un daļa no mērījumiem, cik sapratu, būs veikti reizi pusstundā. Jā, un dati būs it kā reizi mēnesī kaut kam pieejami. Uzskatu, ka šiem mērījumiem jābūt *online* režīmā, pieejami publiski kādā mājaslapā vai nu kaut kādā *tabloidā*. Pieņemsim, gar ceļu, lai visi var redzēt un būt pārliecināti, jo Jūs paši prezentējat sevi kā zaļi, balti un pūkaini. Jā, un mēs to gribam redzēt datus, pārbaudāmos datus un godīgus datus, nevis tos, kurus izveidos un sāgenerēs mākslīgais intelekts, un reizi mēnesī nopublicēs. Un par visiem metāliem, kas varētu būt, bija minēts, ka mērījumi būs veikti reizi gadā. Un vai tas tad notiks reizi gadā tad, kad rūpnīca vienkārši aiziet uz brīvdienām? Un tad nomērīs un pateiks, ka viss ir forši, ejiet un uz skursteņa dzemdējiet bērnus! Jā, tātad gribu zināt vairāk

informācijas, kādā veidā tiks veikts monitorings? Vai pastāv iespēja to *online* režīmā publiski publicēt, lai visiem būtu pieejami? [*aplauti no publikas*]

A. Vanags: Šeit mums ir tehnoloģiskā shēma [*tiek rādīts attēls no prezentācijas*], un šis te redzama nepārtrauktā dūmgāzu monitoringa sistēma. Tā ir atsevišķa iekārta, un mērīšanas sensori ņem dūmgāzes no skursteņa nepārtraukti. Monitorings notiek nepārtraukti. Robežvērtības, kas jāievēro, nepārtraukti tiek monitorētas, un kas arī publiski būs pieejama gan mūsu mājaslapā, gan Valsts vides dienestam. Šie *online* mērījumi būs, kas ir izvirzīta prasība un ir jāizpilda.

A. Bogustovs: Valsts vides dienesta *online* lapā *online* režīmā visu laiku divdesmit četras stundas diennaktī, septiņas dienas nedēļā?

A. Vanags: Rezultāti būs publicēti arī mūsu mājaslapā, bet Valsts vides dienestam būs pieeja nepārtraukti redzēt, kas notiek stacijā.

Dalībnieks: Sabiedrība vai nepārtraukti?

A. Bogustovs: Valsts vides dienesta mājaslapā. Kā Jūs gribat, lai ceļa malā monitors? Monitors, ceļa malā kā ideja?

A. Vanags: Mēs varam uzlikt monitoru, tur nav problēmu.

Dalībnieks: Mūsdienās tas varētu būt kāda mājaslapa, normāla pieejama, kuru var jebkurā brīdī aplūkot, apskatīt.

A. Bogustovs: www.vvd.gov.lv

Dalībnieki: Jā, viņi reizēm.. [*Troksnis zālē*].

A. Vanags: Mēs, nodrošināsim to Gren mājaslapā.

Dalībnieks: Nav man saprotama tā procedūra, ja gadījumā kaut kas pārsniegsies, kas notiks? Jūs kaut ko slēpsiet pa kluso? Jo, kamēr Valsts vides dienests atbrauks pēc mēneša, tātad nekā vairs nebūs.

A. Bogustovs: Kāda ir reakcijas shēma gadījumā, ja vērtību normas tiek pārsniegtas?

A. Vanags: Ja vērtību normas tiek pārsniegtas, tad stacijas darbība tiek apstādināta.

Dalībnieki: Es domāju, ka vienkārši.... [*Troksnis zālē*]

A. Bogustovs: Kādā veidā? Kurš pieņem lēmumu par stacijas apturēšanu tai brīdī?

A. Vanags: Kritiskos parametrus pārsniedzot, automatizācijas sistēma staciju apstādina bez cilvēka iesaistīšanas, un tas ir viens no nosacījumiem arī, kas tiek izvirzīts, un šīs automātiskās drošības sistēmas attiecīgi saprogramētas.

[*Troksnis zālē*]

A. Bogustovs: Es aicinu zālē lietot cenzētus latviešu valodas vārdus!

I.A.L.: Dzīvoju Salaspilī. Ļoti interesē Lietuvas gadījums. Tātad Latvijā noziedznieki, ja viņš vēlreiz izdara noziegumu, nosacīti viņam vairs nepastāv, pareizi? Es saprotu, ir bijuši vairāki pārkāpumi. Kā Jūs komentētu šo un kā lai mēs jums uzticamies, ja tur ir bijuši šādi gadījumi?

A. Vanags: Tas patiešām mani pārsteidz, ka mums tur ir bijuši gadījumi, jo mums nav tādas informācijas par tiem gadījumiem [*smieklī zālē*]. Šeit nav jāsmejas, šeit ir jāskatās uz faktiem. Iedodiet precīzu informāciju par kuriem gadījumiem Jūs runājat. Mēs varam konkrēti iedot atbildi.

[*Troksnis zālē*]

A. Vanags: Jo baumas, baumas. Starp mūsu kolēģiem populārākā bauma ir tāda, ka iedzīvotāji sāk sūdzēties par to, ka no stacijas smird pirms stacija uzsāka savu darbību.

Dalībnieks: Tātad konkrēti fakti ...[*Troksnis zālē*]

A.: Tātad pārkāpumi, kas ir minēti, kur ir tieši saistīts Gren. Pārkāpums 2025. gads, 12 tonnas medicīnisko atkritumu pieņemšana. Tika uzlikts administratīvais sods. 2024. gads, 7 tūkstoši tonnas pelni, kur Jūs tiesājāties. Ja nemaldos, bija ap tūkstoš simts vai divi tūkstoši eiro sods un 2020. gadā arī sods. Un es atkārtosu savu jautājumu. 2024. gada pavasarī es jums uzdevu konkrētu jautājumu – ko Jūs darīsiet ar pelniem? Mana izglītība ir ķīmija, otra izglītība ir enerģētika. Abas pabeigtas ar izcilību. Šī problēma ir visā Eiropā un pelni rodas 30 %. Saskaitījām apjomu – trīsdesmit gados tas ir viens miljons astoņsimt tūkstošs tonnas. Attiecīgi šo pelnu saturā ir vidēji no 0,5–5 % smagie metāli, tādi kā dzīvsudrabs, kadmijs, hroms, arsēns, cinks un varš, kuri migrē uz leju. Tātad šobrīd Getliņos mums zināms fakts, kur ir problēmas, ja nemaldos, ar varu un citiem piesārņotājiem ne vairs virsējos slāņos, bet jau pazemes ūdeņos. Attiecīgi šajā rajonā, kur Jūs runājat un stāstāt, Jums te ir fantastisks stāsts. Pasakas bērniem būtu kauns stāstīt, bet Jūs to man stāstāt. Cik skaisti! Jūs stāstāt, kā mēs ņemsim no savām spicēm šos ūdeņus, jo tepat blakām māja. Manas mājas logu cilvēki ir redzējuši, parādīju, kur viņš ir. Skaisti izskatīsies. Un arī to pastāstiet cik Jūs esat skaisti un fantastiski, kā Jūs detālplānojumā pašvaldībā esat izgājuši cauri pa divām reizēm un no divtūkstoš, man liekās, pirmā reize septītā gada ir neviens kadastrs, kas jums tur bija sākotnēji, ko Jūs stāstījāt, vairs nav un nevienu sabiedrisko apspriedi Jūs neesat taisījuši. Un piebildīšu vēl vienu lietu, ka detālplānojumu Jūs varat taisīt tikai tādā gadījumā, ja pašvaldība iedod, ja tam ir kāds pienesums kopējam sabiedrības labumam. Šajā gadījumā nodoklis, Jūs atbildējāt, mums netiek. Pelni paliek mums, siltums Rīgai. Atkritumu apjoms – nestāstīšu. Jūs to zināt, ko Jūs darāt arī Lietuvā un citviet. Tās rūpnīcas jaudas stipri pa daudz. Jūs pasakiet, kāds konkrēti ir labums man, kad Jūs izmainījāt detālplānojumu tajā mirklī, kad es būvēju māju, es tur biju pirmais. Jūs atnācāt pēc tam, es paņēmu kredītu. Jūs nepaņēmat kredītu. Tā ir mana māja, mani gruntsūdeņi, un man te būs jādzīvo. Jūs dzīvojat Ogrē ar saviem pieciem vai septiņiem vai cik bērnu. Man arī bērni – divi. Tāpēc nevajag man stāstīt pasakas kā ķīmiķim, kas ikdienā veic izpētes darbus, ģeoeoloģiskās izpētes. Kādus brīnumus Jūs man stāstāt par ģeoeoloģisko izpēti, ko Geo Consultants uztaisījis? Mēs uzrakstīsim skaistu sūdzību, kas tur nav darīts un cik skaisti dēļās tas viss izskatās. [*aplauti, troksnis zālē*]

A. Bogustovs: Askolda prasītais tagad tiks atbildēts. Jo tāda ir procedūra.

A. Vanags: Ir ierakstīts. Par Lietuvas gadījumu es no galvas nepateikšu, bet mēs rakstiski sniegsim precīzu atbildi par galveno no tiem gadījumiem.

Dalībniece: *[runā bez mikroфона]* Šeit ir lietuvieši, arī telpā, lūdzu, lai viņi nāk *[troksnis zālē]*!

A. Vanags: Atbildi Jūs saņemsiet par šīm konkrētajām gadījumiem. Un lai nebūtu interpretāciju, mums arī jāsaņem atbilde ar precīzu atbildi. Jāizpēta, kas šie bijuši par gadījumiem un tā informācija tiks sniegta. Nav jāsaņem, ka mēs neatbildēsim.

Dalībnieks: *[runā bez mikroфона]* Pārāk liels apjoms. Lietuvas...

[troksnis zālē]

A. Bogustovs: Kungs, te ir tāda iepriekš izsludinātā darba kārtība, ka tad, kad jums ir mikrofons, tad Jūs uzdodāt jautājumu. Paldies, Andri! Jūs varēsiet atbildēt.

A. Vanags: Jums, Askold, gribētu oponent un pajautāt, kurā gadā Jūs šo savu īpašumu iegādājāties?

A.: 2022.

A. Vanags: Jo šī... *[Tiek pārtraukts]*

A.: Jūs parādījāties ar savu sabiedrisko apspriedi pašvaldībā divtūkstoš... *[Tiek pārtraukts]*

A. Vanags: Askold, rūpnieciskā apbūve šai teritorijā ir bijusi vismaz piecpadsmit gadus.

A.: Jūs atnācāt uz pašvaldību 2024. gada maijā un, ja nemaldos, Andrejs Jaunkaunics konkrēti pašvaldības sēdē uzdeva jautājumu: "Kāpēc siltumu nepārdosiet Salaspilij?". Jūsu atbilde ir ierakstīta, un Jūs pateicāt: "Salaspilī ir pārāk moderni siltuma tīkli", un tāpēc Jūs šo siltumu šeit nevarat nodot. Un tā arī bija mūsu atbilde. *[aplauši zālē]*

A. Vanags: Salaspilī patiešām ir jau moderna siltumapgādes sistēma, un šeit nav neko nepieciešams papildus darīt. Turklāt mēs atrodamies, Jūs atceraties, cik tālu? Un šī siltumtrase, kas vēl nesen bija kā relikvija, viņa beidzot ir nodemontēta, un Salaspils ar šo Acones teritoriju vairs nav savienota. Tā kā tur mana atbilde paliek tāda pati. Salaspilī ir moderna siltumapgāde, un man ir prieks par to, ko Salaspils siltums kā uzņēmums ir paspējis izdarīt šajos gados.

[Troksnis zālē]

A. Vanags: Uz kuru tieši jautājumu? *[Troksnis zālē]* Tātad par rūpniecisko apbūvi es atbildēju. Rūpnieciskā apbūve šeit ir bijusi ilgu laiku, un tas nav nekādīgi saistīts ar mūsu aktivitātēm šo pēdējo divu gadu laikā. *[Troksnis zālē]* Par pelniem. Tātad pelni tiks atbilstoši apsaimniekoti tai kārtībai, kāda Latvijā ir noteikta. Smagie izdedžu pelni, Lietuvā mēs tos izmantojam ceļu būvniecībā un... *[tiek pārtraukts]*.

Dalībnieks: *[runā bez mikroфона]* Bet Lietuvā taču nestrādājat, vai ne?

A. Vanags: Tas piemērs ir no Lietuvas, kas ir vienkārši izmantojams un iestrādājams arī Latvijas vajadzībām. Un šeit tas piesārņojums vai smagie metāli, tas ir viens no nosacījumiem, kas mums ir jāizpilda. Jūs ļoti labi zināt,

Askold, šie pelni vai, teiksim, atkritumi, kas tiek izmantoti kā materiāli, viņiem ir kvalitātes prasības, kas mums ir jāsertificē un pēc tam jāmonitorē, un mēs to arī plānojam darīt.

A.: *[runā bez mikroфона]* Atvainojos, Jūsu prezentācijā pašā sākumā, ja nemaldos, Kristīne pateica, ka normatīvo aktu kvalitātes kritēriju nav. Šobrīd Jūs mums stāstāt ka ir un būs.

A. Vanags: Pie tā ir jāstrādā. Lietuvā... *[Tiek pārtraukts]*

A.: Tās likumdevējs, te nav Saeima un Ministru kabinets, tā kā nevajag.

A. Vanags: Jā, bet bieži vien šie ierosinājumi par izmaiņām nāk no sabiedriskajām organizācijām un uzņēmumiem, un mēs arī plānojam šo procesu virzīt.

Dalībnieks: *[runā bez mikroфона]* Bet nav šobrīd!

A. Bogustovs: Jā, šobrīd tiešām nav. To mēs secinājām.

A. Vanags: Jā, bet arī šo pelnu šobrīd nav. Lai mums sertificētu materiālu, ir jābūt pelniem. Respektīvi, tas ir viens no darbiem, kas ir projekta realizācijai jādara.

Dalībnieks: *[runa bez mikroфона]* Nevienu jautājumu neatbildēja!

A. Bogustovs: Jā, bet tas bija Askolda jautājums. Askoldam ir kāds jautājums, vai Jums tas ir atbildēts?

A.: Praktiski nevienu neatbildēja.

A. Bogustovs: Jūs uzskatāt, ka Jums nav atbildēts?

A.: Tāpēc es pajautāju. Tas ir konkrētais jautājums. Es nevienā mirklī šeit nedzirdēju to, kas visu laiku ir uzdots. Latvijā ir pārāk liels šis atkritumu, plānoto atkritumu dedzināšanas iekārtu apjoms. Jā, un nevajag stāstīt pasakas. Es aiznesīšu uz Ropažiem nākošā sapulcē, to, ko Jūs iekļāvat tajā dedzināšanā konkrētu atkritumu paraugu, ko es zinu. No tām divsimt tonnām, ja nemaldos, simts ir mana un manu kolēģu radītais. Es to atliku un parādīšu. Tās ir smiltis, ko Jūs gribat dedzināt. Tas ir absorbents, jau uz absorbenta bāzes. Jūs to ielikāt iekšā kā plānoto dedzinātavai, kas rodas, un te jau rodas šīs bažas. Arī dūņas, šīs nostādinātāja dūņas. Arī tās maisiņā ielikšu, un tur ir aptuveni 80–90 % smiltis. Jūs man stāstāt, ka Jūs krāsnī verdošā tipa liksiet smiltis, kuras jums der. Nu nevajag, Andri! Nu jebkurš enerģētiskis jums to pateiks.

A. Vanags: Askold, atkritumu kodi, kas ir mūsu IVN attiecībā uz to, no kurienes mēs varētu iegūt šo materiālu, kas ir izmantots enerģijas atgūšanai, nav uztverams tā, ka pilnīgi viss šis apjoms ir statistikā. Mēs sakām, ka no šiem atkritumu kodiem noteikti daļu var izmantot arī reģenerācijai. Jūs nozarē strādājat, droši vien zināt, ka atkritumos uz statistiku jāskatās piesardzīgi. Bieži vien statistika neaptver visu, un atkritumu kodi bieži vien pamainās tam pašam materiālam. Bet par to mērogu. Divsimt tūkstoši tonnas – tas ir mūsu kopējais kurināmais apjoms. Ja atkritumu daudzums būs par maz, mēs izmantosim zemas kvalitātes koksni, kas ir aprakstīts arī ietekmes uz vidi novērtējuma dokumentā.

A. Bogustovs: Kolēģi, es nocitēšu vairākus skatītājus, kas mums čatiņā ir uzrakstījuši, ka viņiem ir ļoti grūti, būdami Zoom skatītājiem šajos sanāsmēs, izsekot tam, ko runā runātāji mikrofonā, ja ir fona troksnis. Tāda tehniska specifika. Vai mēs varam vienoties, ka runā tas, kuram ir mikrofons, sarunāts? Paldies liels!

N.I.: Latvija pirmajā vietā, Ropažu novada nodaļa. Es pats dzīvoju Ropažu novadā un esmu pret šo atkritumu dedzinātavu. Paldies visiem, ka ieradāties. Daudzus jautājumus jau atbildēja, bet man ir viens jautājums: vai tiks dedzināti tikai Latvijā radītie atkritumi? Un ja nebūs pietiekami, vai tiks ievesti arī no ārvalstīm?

A. Vanags: Tikai Latvijā ražotie, radītie atkritumi ir paredzēti mūsu projektam. Un, protams, zinu, ka ir vairāki projekti Latvijā, kas ir paredzēti, lai reģenerētu atkritumus. Mans viedoklis ir tāds, ka ne visiem projektiem šis materiāls pietiek. Un, visticamāk, ka tas projekts, kurš pirmais aizies tālāk, saņems visas atļaujas, tas arī tiks uzbūvēts. Un, lai izmantotu Latvijā radītos atkritumus, divi projekti nebūtu nepieciešami.

I.Z.: Es pārstāvu tautu. Jā, tagad, cik es sapratu, tad Jūs neplānojat iepirkt atkritumus no citām valstīm?

A. Vanags: Neplānojam.

I.Z.: Neplānoji, okey, vēlreiz ļoti skaļi vēlos dzirdēt, cik metru attālumā no pirmās dzīvojamās mājas būs. Vēlreiz skaļi nosauciet to ciparu, cik metru būs līdz pirmajai dzīvojamai mājai!

A. Vanags: astoņi simti metri. *[smieklī zālē]* Un šīs pirmās tuvākās dzīvojamās mājas ir pie TEC-2 esošās daudzdzīvokļu mājas.

A.K.: Dānijā līdz 2030. gadam paredzēts slēgt septiņas atkritumu dedzināšanas. Varbūt Jūs zināt, kāpēc?

A. Vanags: Es varbūt ne ļoti precīzi zinu atbildi, bet zinu, ka Dānijā atkritumu dedzināšana ir vēsturiski sena industrija, kas ir vairāk kā piecdesmit gadi. Vecās stacijas, pēc vairākiem darbības pagarināšanas rekonstrukcijas projektiem, pakāpeniski tiek slēgtas. Vienlaicīgi ir arī modernas stacijas uzbūvētas, kas šobrīd Dānijā ir viena no problēmām, ka šo staciju jauda ir lielāka nekā atkritumu daudzums valstī, tādēļ viņi importē. Bet garākā horizontā skatoties, arī Dānijā redz, ka modernās stacijas, vecajām stacijām slēdzoties, pat nedaudz pietrūkst desmit, piecpadsmit gadu horizontā.

Dalībnieks: *[runā bez mikrofona]* Stop, Dānija!

A. Bogustovs: Kungs, kā jau tika teikts, runā tas, kuram ir mikrofons. Šoreiz tas ir šim kungam. Es pieņemu Jūs rindā.

A.: Šeit izskatās, ka mēs runājam te par jau notikušu faktu, ka jau rūpnīca ir uzbūvēta, un mēs tagad spriedīsim, kā labāk strādāt vai nestrādāt viņai. Es gribētu pajautāt šim kungam, kas stāv tagad tur ar mikrofonu. Mēs pārstāvam savas intereses un savu bērnu intereses un nākotni. Mēs gribam zināt, kādas un kā intereses pārstāvat Jūs? Īsi un skaidri.

A. Vanags: Tātad Jūs zināt, ka es esmu Gren pārstāvis, un es pārstāvu, protams, Gren intereses šajā sapulcē kā uzņēmuma pārstāvis. Bet vienlaicīgi es no sirds arī ticu, ka šis projekts neradīs piesārņojumu, negatīvu ietekmi un mums nebūs jāuztraucas. Es esmu pārliecināts, un tādā ziņā es pārstāvu Latviju kā dēls, kā tēvs, kā ģimenes galva un sabiedrības loceklis. *[Troksnis zālē]*

A. Bogustovs: Kam pieder Gren vai kas ir īpašnieki?

A. Vanags: Gren uzņēmums pieder Partners Group uzņēmumam, kas ir Šveices biržā kotēts uzņēmums.

Dalībnieks: Šī nav pirmā tikšanās. Bija arī pirmā tikšanās kolektīvā, un es toreiz jautāju, kā Jūs varat kontrolēt katru mašīnu, kura ienāk tajā bildītē, kas tur iekšā? Jūs teicāt: mēs nevaram nekontrolēt, un man jautājums ir ļoti parasts, viegls un pat gaidāms – vai tiešām Jūs kaut ko varat kontrolēt, tad iekšpusē? Un kas būs, ja kaut ko pamanīsiet tur? Jūs samainīsiet Jūsu piegādātāju. Tiešām?

A. Vanags: Tātad sadzīvē radītie atkritumi. Kas tad tas ir? Tas ir pamatā tas, kas nāk no mājsaimniecībām, no mūsu ikdienas. Mums ir miskaste istabā, virtuvē vai kaut kur citur, un pakāpeniski šie atkritumi nonāk līdz atkritumu pārstrādei. Un, protams, arī es ģimenē, es zinu, ka kādreiz tur tiek iemesta baterija, un es viņu nepamanu, ko bērni ir izdarījuši. Respektīvi, kaut kāds neliels procents ar piemaisījumu, kuru nevar izkontrolēt, noteikti būs. Piemēram, šie pēdējie ugunsgrēki, kas ir bijuši ne tikai Tolmetā, kur, iespējams, vēl izmeklēšana notiek par iemesliem, bet, piemēram, Latvijā un Lietuvā pagājušajā gadā bija vairāki ugunsgrēki, kas bija saistīti ar šīm mazajām litija baterijām, kas tiek izmestas sadzīves atkritumos. Tās nonāk atkritumu plūsmā, un kaut kādā brīdī, tad, kad viņa ir bojāta, viņā ir šis aizdegšanās elements. Tā ir kopējā atkritumu apsaimniekošanas sistēma, un tur kaut kāds neliels piemaisījums būs. Stacija ir plānota pietiekoši robusta un ar pietiekošu drošības spilvenu, lai šos nelielos apjoma piemaisījumus, kas nonāk sadzīves atkritumos, mēs varētu kvalitatīvi sadedzināt, un viņam nebūtu negatīva ietekme. Mēs spēsim ar dūmgāzu attīrīšanas iekārtām dūmgāzes attīrīt pietiekoši kvalitatīvi. Arī visiem šiem atkritumiem, kas nāk no sadzīves plūsmām.

A. Bogustovs: Un Jūs teicāt, ka tad, kad dūmgāzēs parādās virsvērtības virs normām, tad tiek apturēta fabrika. Ja es pareizi dzirdēju, es prasīju, kas notiek, ja Jūs pamanāt saturu, kurš neatbilst iespējai dedzināt mašīnā, kas piegādā izejvielu dedzināšanai?

A. Vanags: Stacijas darbības princips ir tāds, ka mēs strādājam ar pietiekošu drošības spilvenu ikdienā. Respektīvi, mūsu emisijas ikdienā katru sekundi ir, iespējams, tikai 10–20 % no atļautajā. Un tad, kad ir kaut kādas sadegšanas procesā izmaiņas – vai ir neviendabīgs maisījums kurināmā, piemēram, ir blīvāks, tad mēs redzam, ka emisijas sāk pakāpeniski pieaugt. Bet tas nenozīmē, ka mēs uzreiz pārsniedzam emisiju robežvērtības. Un, kamēr šis pieaugums ir automatizācijas sistēmas un operatoru darbības uzraudzībā, mēs nedomājam uzlabojam šo sadegšanas procesu, attīrīšanas dūmgāzu procesu, lai nepieļautu to pārsniegumu. Un ja tiek atrasti medicīnas atkritumi, to mēs noteikti pamanīsim izkraušanas brīdī, un šie atkritumi tiks savākti un atgriezti atpakaļ tam piegādātājam, kurš viņus ir atvedis. Respektīvi, piegādātājam... *[Tiek pārtraukts]*

A. Bogustovs: Medicīnas atkritumi netiks dedzināti, bet tiks atgriezti atpakaļ kādam, kurš ir mēģinājis iesprukt... *[Tiek pārtraukts]*

A. Vanags: Tas ir neatbilstošs kurināmais, ko mēs neizmantosim enerģijas ražošanai.

A.: Jautājums tāds, ka rūpnīcas jau lielākas nekā Latvija spēj piesārņot, ja? Jūs pats teicāt, ka, ja pietrūks, tad iepirksiet. Ko Jūs vispār šīs publikai pārdodat? Jums nauda ir, un Jūs savu potenciālu nepārvērtēsiet, jo mēs pētīsim, mums būs, mums ir. Mums ir tādi eksperti Eiropā. Kas par ekspertiem? Vārds, uzvārds vai firmas

nosaukums, lai var saprast, kas viņi tādi ir. Ja Jūs tomēr ieradīsieties, mēs redzam Rail Baltica, Salaspils šķīrošana. Un jums ļoti ērti. Viss no Eiropas ienāks iekšā. Ja mēs saprotam, ka pašā Eiropā ir viņu kontrole 30 procenti kaitīgo atkritumu viss pazūd, tātad izvests. Tātad nozīmē, ka šeit pie jums arī tiks pārstrādāts.

A. Bogustovs: Tātad par bīstamajiem un nebīstamajiem atkritumiem, kurus varētu ievest no Eiropas ar Rail Baltica vai citā veidā un pārstrādāt šeit. *[Troksnis zālē]*

A. Vanags: Tātad, atkritumu plūsmas ir ļoti stingri kontrolētas pār robežām. Katra Eiropas Savienības dalībvalstis par to rūpējas, lai būtu precīzi zināms, kas tur ir aizgājis, un atkritumus *[troksnis zālē]* izvest nemaz nav tik vienkārši. Ir nepieciešamas speciālas atļaujas katram specifiskam gadījumam. Par kontroli un par ticību. Ja Jūs vēlaties organizēt iedzīvotāju grupu, kas gribēs detalizētāk iepazīties ar projektu, ja mēs nonākam līdz ekspluatācijai un Jūs gribat piedalīties kontrolē, to var ierosināt un mēs izvērtēsim.

G.G.: Vienā no slaidiem tika minēts par zemu risku veselībai. Es vēlos precizēt, par kādu konkrētu risku veselībai? Un, ja ir iespējams, uzzināt, par kādām konkrētām diagnozēm iet runa un kāda varbūtība, ka cilvēks var saslimt ar kaut ko konkrētu, jo tomēr par veselības risku tur bija minēts. Es vēlētos nedaudz detalizētāk. Man ir daudz dažādu jautājumu.

A. Vanags: Es varu iesākt atbildi uz šo jautājumu. Respektīvi, šīs stacijas strādā atbilstoši normatīvu prasībām. Un... *[Tiek pārtraukts, troksnis zālē]*

G.G.: Es uzdevu pavisam citu jautājumu. Es konkrētu jautājumu uzdevu, citu jautājumu.

A. Vanags: Un mums ir tādi zinātniskie pētījumi, kas pamato to, ka apkārtņē dzīvojošiem iedzīvotājiem no šādām modernām stacijām ar tik zemām emisijām, kādas mums ir paredzētas un kā, kā likumdošana nosaka, nav ietekme uz cilvēku veselību.

G.G.: Tā nav.

Dalībnieki: *[runā bez mikroфона]* Bet rakstīts, ka ir minimāla, bet ir.

G.G.: Vēl vienā no slaidiem bija minēts par gaisa emisiju izplatības izpēti. Sakiet, lūdzu, kā Jūs to modelējāt? Kā tas izskatās realitātē?

A. Bogustovs: Jā, kundze, konsultante ir izgājusi. Laikam būtu pareizi, ka viņa to atbild, kā modelis strādā.

A. Vanags: Droši var kādu ekspertu palūgt.

A. Bogustovs: Bet mums ir eksperts, kas tieši šo modeli realizēja, ja?

M. Bremšs: Jā, paldies.

G.G.: Jautājums ir par to, kā tas tika modelēts, kā tas tika pielāgots konkrētajiem apstākļiem? Pluss, kas notiks momentā realitātē, ja notiks kaut kas neplānots? Es saprotu, ka ticēt Jūsu goda vārdam, ka privātais bizness apturēs tieši savu biznesa darbību, bet tomēr.

M. Bremšs: Paldies par jautājumu! Mans vārds ir Māris Bremšs, un es pārstāvu konsultantu kompāniju Geo Consultants, un mēs tiešām veicām gaisa piesārņojuma izplatības modelēšanu. Un patiesībā vienā slaidā jau tika parādīta bildīte, kā tas apmēram izskatīsies attiecībā uz smaku izplatību.

A. Bogustovs: Mēs varam, lūdzu, prezentācijā, lai Mārim palīdzētu to bildīti. Smaku izplatības karti.

[Troksnis zālē, runā cits caur citu]

M. Bremšs: Tieši tā! Ne visām indēm ir smaka, bet tām vielām, kas ies gaisā, daudzām ir smaka. Tāpēc es paskaidrošu. Tātad, ko mēs šeit redzam? Smaku izplatības un smaku izkļedes karte, kāda tā ir ne tikai no Gren paredzētās darbības, bet arī no līdzīga plānotā projekta, kas ir VRC. Šajā gadījumā ar kvadrātiņu ir atzīmēta vieta, kur atrodas Gren uzņēmuma paredzētā darbība un ar trīsstūrīti tas, kur ir VRC. Metodoloģija sekojoša. Paredzēts, ka ar noteiktām koncentrācijām no skursteņa nāks ārā, piemēram, NO₂, sālsskābe, amonjaks un vēl dažas citas vielas. Katrā gadījumā ir zināms, ka, piemēram, amonjaks ir ļoti labi saojama gāze un pie zināmas koncentrācijas, teiksim, vienkārši nevar vairs saost. Ir saojamības sliekšnis. Tāpat ir ar visām citām šīm gāzēm. Ņemot vērā to, ka ir zināmas ražotāju garantētās koncentrācijas skurstenī visām šīm vielām, tika aprēķinātas šīs smaku koncentrācijas ar sertificētu programmatūru *Airmod view*, ko ir ražojusi Amerikas-Kanādas firma, tika aprēķināta smakas izkļede. Tātad mēs šajā kartē redzam to, ka konkrēti šīs smakas koncentrācijas maksimumā ir 0,023 smakas vienības kubikmetrā. Piecas smakas vienības ir likumdošanā noteiktais robežsliekšnis, kas drīkst būt gaisā. Tātad, ja mēs paskatāmies uz 0,02 un 5 salīdzinām, tad mēs redzam, ka šīs smakas jūtamas nebūs. [Troksnis zālē] Viena vienība smakas – tā ir tāda smakas koncentrācija gaisa kubikmetrā, kuru jūt puse no ostitājiem. Tātad smaku nosaka faktiski ekspertu komanda, kas, teiksim, attiecīgo piesārņoto gaisu fiziski osta. Ja puse var kaut ko saost, tādā gadījumā tā ir vienas smakas vienība. Šajā gadījumā mēs runājam par to, ka šeit varētu būt 0,02. Līdzīga kartēšana vai līdzīga modelēšana tika veikta ļoti daudziem savienojumiem, un patiesībā tas ir dokuments pāri par simts lapaspusēm, kas apraksta, visu šo gaisa piesārņojuma izkļedi ne tikai Gren uzņēmuma gadījumā, bet tā kā IVN programma paredzēja to, ka ir jānovērtē arī kumulatīvā darbība ar citām līdzīgām aktivitātēm, šajā gadījumā jau pieminēto VRC gadījumu. Tādā gadījumā tur ir parādīts arī tas, ka pat ja tiek realizēti divi šie projekti, gaisa norma, gaisa kvalitātes normatīvi netiek pārkāpti.

Dalībnieks: [runā bez mikroфона] Jā, bet Jūs neatbildējāt par to.. [Troksnis zālē] bet nav smaka.

M. Bremšs: Par kuru?

Dalībnieks: [runā bez mikroфона] Nav smakas indei....

M. Bremšs: Es atbildēju.

Dalībnieks: [runā bez mikroфона] Bet kā Jūs tad pētījāt? Tur nav smakošanas indes. Ir ļoti, ļoti spēcīga ķīmiskā smaka.

M. Bremšs: Piemēram, kura?

Dalībnieks: [runā bez mikroфона] Piemēram, tas pats amonjaks Jūs minējāt.

M. Bremšs: Amonjakam ir ļoti izteikta smaka. Amonjaks pat saucās ožamais spirts. [Troksnis zālē]

Dalībnieks: *[runā bez mikroфона]* Nav, bet Jūs par amonjaku runājāt, tad...

Dalībnieks: *[runā bez mikroфона]* Piemēram, CO, piemēram, CO ir bez smakas.

M. Bremšs: Jā, CO ir bez smakas un ir arī apskatīts šajā ziņojumā. CO ir vieglāks par gaisu. Viņš ceļas augšā un patiesībā ir ļoti minimāla ietekme uz gaisa kvalitāti, kas tiek mērīta un aprēķināta divu metru augstumā virs zemes.

A. Bogustovs: Sakiet, lūdzu, kā Jūs varējāt modelēt kaut ko, kas vēl dabā nav eksistējoši? Te ir vairāki jautājumi cilvēkiem. Kā tad tas modelis strādā?

M. Bremšs: Modelis strādā sekojoši. Ir meteoroloģiskie dati, ilgtermiņa dati. Šajā gadījumā tiek ņemti trīs gadu dati attiecīgi par vēja virzieniem, temperatūrām, mitrumiem un tā tālāk. Šādus datus dod Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra. Tie ir oficiāli dati, ko izsniedz valsts institūcija. Attiecīgi ir dati par iekārtas parametriem, respektīvi, skursteņa raksturlielumiem, augstumu, diametru, temperatūru, gāzes plūsmām un tā tālāk. Visi šie dati tiek salikti modelēšanas programmā un modelēšanas programma, ņemot vērā visus šos parametrus, tai skaitā arī reljefu un zemes virsmas, teiksim, zemes virsmas veidu – vai tas ir lauki vai tie ir meži, vai tas ir pilsētas un tā tālāk, viņi sarēķina šo izkliedi un iegūst apmēram, lūk, šāda te veida attēlus [tiek rādīts attēls no prezentācijas].

Dalībnieks: *[runā bez mikroфона]* Atvainojiet, Jūs tikko pieminējāt CO₂...

A. Bogustovs: Kolēģi, vēlreiz! Mums šeit ir tāda sistēma. Tad, kad cilvēkam ir mikrofons, viņš runā. Es tūdaļ pie Jums pienāksu. Es apsolu. Es noteikti Jūs neaizmirsīšu šajā rindā, bet tagad pabeigsim kundzes jautājumus.

G.G.: Man vēl bija otrā daļa šim jautājumam. Kas notiks, ja pēkšņi notiek, piemēram, sprādziens, avārija, nedod Dievs? Kas draud vietējiem iedzīvotājiem, kāds rādiuss un viss pārējais? Mēs atkal tīri teorētiski modelējam.

A. Bogustovs: Vai šis ir modelēts?

M. Bremšs:...Šajā gadījumā sprādziena situācija faktiski sistēmā netiek pieļauta. Tas ir aprakstīts risku modelēšanā. *[Troksnis zālē, smieklī]* Tur nav īsti par ko smieties, tāpēc ka šis jautājums ir apskatīts. Uzņēmumā ir paredzētas attiecīgi ugunsdrošības sistēmas, kas ir uzstādītas pie atkritumu pieņemšanas. Ja gadījumā notiek kaut kāds negadījums, lai varētu operatīvi nodzēst ugunsgrēku un tā tālāk. Bet, kā jau Gren uzņēmuma pārstāvis minēja, ja attiecīgi parādās kritiska lieluma izmeši skurstenī, attiecīgi uzņēmums tiek apturēts, tātad krāsns tiek apturēta.

Dalībniece: *[runā bez mikroфона]* Mēs ticam, goda vārdam vai ir kaut kāda institūcija kas kontrolēs vai apturēsiet to?

[Troksnis zālē]

A. Bogustovs: Kurš pieņem lēmumu par apturēšanu? Vai Gren pārstāvis, Vanaga kungs, kurš pieņem lēmumu šādā situācijā, ja rodas vai nu pārsniegumi, vai jau avārijas situācija?

A. Vanags: Tātad, ņemot vērā, ka dati ir pieejami Valsts vides dienestam, iestādei būs būtiski... *[Troksnis zālē]*
Tas nav pēc tam. Tas ir, tiklīdz mums ir pieejami mērījumi, tā ir pieejami dati. Respektīvi, bez cilvēka iejaukšanās drošības sistēmas ir izveidotas tā, ka stacija tiek automātiski apturēta gadījumā, ja kritiskās robežvērtības tiek pārsniegtas. Tur nav mans lēmums vai operatora lēmums. Tas ir automatikas sistēmas lēmums, kur mēs neiejauksimies.

D.: No Silabriežiem. Tur, kad darbojās gāzes ģenerators, gāzes smaka Sila briežos bija nepanesama. Un kāda smaka tagad būs, kad vedīs atkritumus, bērs un viņus pārcels un cilās un kurinās? Mēs no tās smakas mirsim nost. Un nevajag stāstīt pasakas. Piesārņosiet ūdeni, piesārņosiet zemi, gaisu un mēs visi mirsim kā mušiņas. *[aplauši zālē]*

G.G.: Jā, man no tā turpinājums par bīstamajiem atkritumiem. Par kādiem atkritumiem?

A. Vanags: Šī stacija nav paredzēta, ka bīstamo atkritumu dedzināšana.

G.G.: Kādi atkritumu veidi tiks dedzināti šajā stacijā?

A. Vanags: Nebīstamie sadzīves atkritumi, kas ir palikuši pāri pēc pārstrādes.

G.G.: Pēc kādas pārstrādes?

A. Bogustovs: Šķirošanas vai kas ir pārstrāde?

A. Vanags: Pārstrāde pamatā Latvijā ir bioloģiskā mehāniskā atdalīšana, kur ir esošā infrastruktūra izbūvēta, kur nonāk sadzīves atkritumi pēc savākšanas, un šķirošanas līnijā, kas lietderīgos materiālus atdala no nelietderīgajiem materiāliem, piemēram, to pašu metālu, kartonu un papīru, plastmasas un citas lietas, kuras var pārstrādāt un izmantot atkārtoti. Un tad tā masa, kas nav lietojama atkārtoti, ir tā, uz kuru mēs skatāmies kā galveno kurināmā veidu.

Dalībnieks: *[runā bez mikroфона]* Nosauc konkrēti.

A. Bogustovs: Glorija G. kundze, varbūt pēdējais jautājums, es dzirdu, ka tur ir cilvēki, kas iebilst, ka Jums ir tik gari. Varbūt nesāksim viedu tiesu, bet Jūsu jautājums, kundze, pēdējais.

G.G.: Jā, labi, pēdējais jautājums. Es tā saprotu, ka tad par to, kā Salaspilī nav vērts jautāt, jo neatbildējāt.

A. Bogustovs: Kāds ir jautājums? To, ko ir vērts.

G.G.: Vai ir izpētīts, kā dūmgāzes ietekmēs apkārtējo vidi un cilvēku veselību un kāds būs procents no dūmgāzēm, kuras tomēr no tā skursteņa tiks, nokļūs brīvā dabā?

A. Bogustovs: Vai varat, lūdzu, vēlreiz, jo laikam ir grūti saprast, kādas vērtības Jūs ņemat par pamatu?

G.G.: Vai ir izpētīts, kāds procents no dūmgāzēm nokļūs brīvā dabā pēc visiem filtriem un visa pārējā? Pat ja mēs ņemam tā, arī iespējamo, tur ir konkrēts gadījums, konkrētie procenti vai jums būs līdzīgi un kā tas ietekmēs apkārtējo vidi un cilvēku veselību?

A. Vanags: Eiropā ir noteiktas konkrētas prasības emisijām šīm stacijām, un šo vērtību noteikšanā mēs neesam piedalījušies. To veic visas veselības un vides organizācijas, un mūsu uzdevums ir šīs vērtības ievērot.

A. Bogustovs: Tad sanāk, ka Valsts vides dienests nu varēs atbildēt precīzāk, kāds ir tas procents vai kā? Nu, es saprotu, laikam tā. Ķīmiski nepareizi noformulēta, bet jēga ir. Tātad no dūmgāzēm, kas ir tas viens no atkritumiem pēc tam, kad pelni jau ir atdalījušies, cik procentuāli, dūmgāzes nonāk atmosfērā jeb iziet cauri filtram. Kāds ir filtra kļūdas procents?

A. Vanags: Mums ir konkrēts rādītājs, kas ir šīs dūmgāzu filtru attīrīšanas efektivitātes rādītājs. Vai viņš bija 95 vai 98 procenti – tas precīzi jāieskatās IVN dokumentā, bet dūmgāzu attīrīšanas procents ir ļoti augsts, un šīs kaitīgās attīrītās vielas tiek savāktas.

K. Kaļva: 90 procenti.

A. Vanags: Jā, nu tas ir tieši par NO_x 90 procenti. Bet, piemēram, par cietajām daļiņām vai par NO_x, vai par citiem parametriem. Katrai šai attīrīšanas procesam ir šis savs efektivitātes rādītājs. Un es domāju, ka mēs esam tikpat labi kā Dānijas koģenerācijas stacija vai pat labāka. Ja, mēs neesam, dodiet informāciju! Mēs noteikti apskatīsim detaļās un centīsimies iespēju robežās paskatīties, kas ir tā atšķirība un vai mēs varam šo attīrīšanas līmeni paaugstināt.

A. Bogustovs: Tagad būs jautājums. Es palūgšu kolēģi nolasīt no onlainā uzdotajiem jautājumiem. [*Troksnis zālē*]

V. Terjaņika: Komentārs no cilvēka ar lietotājavārdu Draize: “Jau tagad Granīta un Krustpils ielas ir noslogotas. Kas notiks 36 mēnešos, vēl papildus noslogojot no pulksten 7 līdz 19 vakarā?”

A. Bogustovs: Tātad celtniecības periodā domāts?

V. Terjaņika: Jā, celtniecības periodā.

K. Kaļva: Kā jau tika minēts prezentācijā, tiek veidots papildus būvniecības gabals, kas tiks nomāts uz būvniecības laiku, lai tai skaitā samazinātu slodzi uz Granīta ielu un apkaimi. Attiecīgi maksimāli dienā, tai skaitā darba dienās, darba laikā pārvietosies vienlaicīgi četras kravas automašīnas ārpus būvlaukuma, pārējās atradīsies būvlaukumā.

A. Vanags: Par transportu man Jums ir skarba atbilde. Jo lielāka transporta kustība, jo mēs labāk dzīvojam, jo lielāka ekonomika un mēs pārvietojamies kā sabiedrība, braucam no vienas vietas uz otru. Tā krustojuma problēma ir jārisina un tur jāinvestē līdzekļi, lai uztaisītu normālu krustojumu ar lielāku caurlaidību. [*Troksnis zālē*] Tas arī viss.

Dalībniece: [*runā bez mikroфона*] Investējiet!

A. Vanags: Mēs skatīsimies, vai mēs to varam.

S.: Ja gribat, varam. Mani sauc Sigita, pārstāvu biedrību Vides sardze. Man jautājums bija sākumā, vai šodienas sabiedriskajā apspriešanā piedalās Valsts vides dienesta pārstāvji?

A. Bogustovs: Vai šeit ir Valsts vides dienesta pārstāvis?

Vineta Maskava: [Zoom sanāksmes dalībniece] Labvakar! Es esmu pieslēgusies attālināti. Valsts vides dienests, ietekmes uz vidi novērtējuma daļas vadītāja Vineta Maskava.

A. Bogustovs: Paldies liels Maskavas kundze, ka esat šeit.

S.: IVN pielikumā ir SKDS aptauja, kas it kā parāda to, kāda ir sabiedrības domas par Jūsu rūpnīcu. Manā skatījumā, viņa ir maldinoša, jo tur nav aprakstīta metodoloģija un tur nav aprakstīts principā, kā Jūs, pieņemsim, novēršat interešu konfliktu riskus. Nav dokumentāru pierādījumu, ka to aptaujā nav aizbildinājuši Gren darbinieki vai Jūsu apakšuzņēmēji, vai Jūsu piesaistītās un ar to sasaistītās personas? Tādēļ es uzskatu, ka šāda aptauja, kas jums ir vienpadsmitā pielikumā, ir jāņem ārā. To, lūdzu, piefiksējiet!

A. Vanags: Bet ko Jūs teiksiet par vēlēšanu gadā politisko partiju reitinga aptauju?

Dalībnieki: [Troksnis zālē] Kāds sakars?

A. Vanags: Mēs šo pētījumu pasūtījām profesionālam uzņēmumam SKDS, kurš izmantoja savu standarta metodoloģiju, lai veiktu šo aptauju. Mēs tajā aptaujā neesam atbildējuši un neesam piedalījušies kā uzņēmums.

A. Bogustovs: Tātad Jūs pasūtījāt kā jebkurš Ministru kabinets vai kāds cits, kas sūta šīs aptaujas šim diezgan populārajam, jau šķiet 30 gadus Latvijā eksistējošajam, sociālo pētījumu aģentūrai. Un kad te bija tāda maza detaļa, ka šajā aptaujā nebija pamatojumi, par kuriem ir runa – par ko bija aptauja? Varbūt lai pārējiem būtu skaidrs un kas tur izgaismojās, kas Sigitai nav pieņemams?

S.: Vienkārši tīri Jūsu sapratnei par to, ka šī te iniciatīva, kura tika iesniegta par drošu attālumu no atkritumu dedzināšanas rūpnīcām, kas bija tie pieci kilometri noteiktie, tur tika savākti vairāk kā desmit tūkstoši balsu, un šīs balsis ir juridiski atzītas. Viņas visas ir pārbaudītas. [aplauti no zāles] Es domāju, ka šis ir tas pārbaudāmais fakts. Tādēļ es ierosinātu šo te vienpadsmito pielikumu vienkārši anulēt.

A. Bogustovs: Protokolā fiksējam Sigita. Starp citu, paldies par pirmo piemēru. Ja ir ļoti konkrēti ierosinājumi, tad ir arī mazliet vieglāk sabiedriskajai apspriedei virzīties uz priekšu.

A.J.: Sila briežu biedrība, pārstāvu vairākus simtus cilvēku. Man tāds jautājums – kā Jūs izmērīsiet vai pateiksiet, ka Jūs esat nodedzinājuši vienu procentu hlora? Tas ir viens jautājums. Otrs jautājums ir Kristīnei – vai ir pētīta tagad uz doto momentu gaisa piesārņojums un kāds tas ir šinī rajonā? Un trešais jautājums ir, par cik palielināja jaudu Lietuvas atkritumu dedzinātavām?

A. Bogustovs: Jūs par kopējo apjomu prasat?

A.J.: Jā, par kopējo apjomu.

A. Bogustovs: Lietuvā.

A.J.: Jā, atvērta rūpnīca bija ar vienu apjomu. Pareizi? Un tagad?

A. Vanags: Jā, pareizi! Izejot atbilstošas procedūras, bija iespējams stacijas lielāka noslodze un lielāka atkritumu pārstrāde. [Troksnis zālē]

A.J.: Nē, Jūs ievēdat, kas pierādīts, ka Jūs eksportējat. Vēlreiz atkal pastāstiet cilvēkiem elementāri, cik bija sākotnējā un cik ir šobrīd? Cipari.

A. Vanags: Precīzi nepateikšu, [*Troksnis zālē*] bet, ja ir runa par Klaipēdas staciju, es domāju, tas ir desmit līdz divdesmit procentu apjomā. Klaipēdas gadījums kā katrs gadījums ir individuāls. Klaipēdas stacijā tonnu apjoms, man liekas, plānotais sākumā aptuveni bija divsimt piecdesmit tūkstoši tonnu. Ja tur ir desmit, divdesmit procentu pieaugums, tad attiecīgi Jūs varat izrēķināt.

A.J.: Un otrā rūpnīca? Jūs šodien šobrīd nosaucāt sevi izdevīgo. Kā mums kā iedzīvotājiem un cilvēkiem ticēt jums, ja Jūs mums visu laiku stāstāt par Lietuvas pieredzi? Jūs nevarat atbildēt ne uz vienu jautājumu par Lietuvas rūpnīcu.

A. Vanags: Šī sanāksme ir par mūsu.. [*Tiek pārtraukts*]

A.J.: Publiskā...

A. Vanags:plānoto Acones rūpnīcu.

A.J.: Bet nestāstiet, lūdzu, par Lietuvu.

A. Vanags: Mums ir lieliska pieredze, bet Lietuvas rūpnīcas gadījums, kā saka ir individuāls gadījums un katrā valstī ir savas regulējums un savas vajadzības. Mēs plānojam Latvijas rūpnīcu, un te būs savi noteikumi, kādi mums ir jāievēro.

A.J.: Tad kāpēc mums ir jāklausa par Lietuvas pieredzi, par Šveices pieredzi, par vēl kaut kādu pieredzi? Mums šeit ir Latvija, Latvijas pieredze. Mēs, cik es saprotu, jums ir vēl viena kaut kāda rūpnīca atnākusi, ja vai nē? Nevajag smaidīt tā! Kāpēc?

A. Vanags: Pieredze ir laba. Cilvēki, tas, ka Jūs sakāt, ka pieredze ir kaut kas, kas nav nepieciešams, tas mani pārsteidz un izraisa smaidu, jo pieredzējušāks uzņēmums, jo drošāk var sabiedrība uzticēties tāda partnera izvēlei rūpnīcas būvniecībai. Tas, ka Jums tas liekas un Jūs mēģināt to noniecināt, nav pareizi.

A.J.: Nē, Jūs saprotat pareizi, ka zāles, lai mēs lietotu, cik ir jāiziet viņam pārbaudes, eksperimenti, viss pareizi. Uzceļat kaut kur nomaļā savu rūpnīcu, izpētiet visu kā ir reāli. Un nav problēmas. Ja būs rūpnīca pārcelta vismaz par pieci, desmit kilometriem. Celsiet?

A. Vanags: Mēs izvērtēsim, ja būs.

A.J.: Celsiet vai nē?

A. Vanags: Pagaidiet, es nevaru pateikt. Mums ir jāizvērtē. Šeit ir milzīgi daudz jautājumu, kas nosaka to, vai rūpnīcu var uzbūvēt vai nevar uzbūvēt.

A. Bogustovs: Vai Jums ir kāds konkrēts jautājums vai tikai komentāri? Vēl tad pēdējais komentārs vai pēdējais jautājums. Un tad es dodos pie nākamās jautājumu uzdevējas.

A.J.: Neērti jautājumi, ja?

A. Bogustovs: Nē, nav neviens neērts jautājums. Vienkārši tikko mēs apspriedām, ka Glorijas G. kundze uzdeva pārāk daudz jautājumu. Tāpēc sāksim limitēt, lai mums nesanāktu laika trūkums.

A.J.: Bet neatbildējāt visi uz manu jautājumu.

A. Bogustovs: Kāds bija Jūsu jautājums?

K. Kaļva: Jā, bija otrais jautājums adresēts Kristīnei, vides konsultantam. Tātad jautājums bija par esošo gaisa piesārņojumu. Protams, mēs to vērtējam. Mēs balstījāmies uz informāciju, ko oficiāli esam pieprasījuši Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūrai. Attiecīgi, kā minējām, liekot virsū jaunās darbības potenciālo gaisa piesārņojumu uz esošā fona. Kolēģis, kas veica modelēšanu, var apstiprināt, ka tā ir oficiāla kārtība - par fona informāciju.

[Troksnis zālē]

A. Bogustovs: Jā, atceraties, lūdzu, ka mēs nolēmām, ka jautājumi, kas ir uzdoti mikrofonā, tiek ierakstīti protokolā. Kristīne, vai Jūs atbildējāt uz iepriekš uzdoto jautājumu?

K. Kaļva: Manuprāt, jā.

A. Bogustovs: Tad mēs turpinām ar jautājumu no onlaina. Jums ir jautājums *Zoom*.

[*Klātienē dalībnieks runā bez mikrofona*] Kungs, Jūs runājat par cieņu. Cieņa sākas no tā, ka Jūs pats to respektējat. Ja Jūs runājat par cieņu, tad, lūdzu, viņu arī praktizējiet, un pēc tam mēs varēsim turpināt sarunu. Šī ir kliegšana. Es pārstāvu sabiedrības intereses, lai visi daudz maz vienādās daļās var uzdot jautājumus. Lūdzu, nezodiet ētera laiku, par kuru Jūs pats tik ļoti rūpējāties sanāksmes sākumā.

Dalībnieks: [*runā bez mikrofona*] Jūs melojat!

A. Bogustovs: Iespējams, ka jums tā liekas.

A. Vanags: Tie fona piesārņojuma rādītāji, viņi visi ciparos ir IVN būs dokumentā parādīti. Jūs varat noteikti iepazīties.

A.J.: Nav uz to momentu, uz to bez rūpnīcas.

A. Vanags: Ir. Tur ir tāds esošais piesārņojums, tad rūpnīcas ietekme un kopējais. To visu var atrast IVN.

A.J.: Un viņš nepārsniedz? Kārtībā?

A. Vanags: Nepārsniedz.

A.J.: Jā, protams.

A. Bogustovs: Paldies. Es dzirdēju jau trešo reizi vienu un to pašu jautājumu. Jautājums no *Zoom* skatītājiem.

V. Terjaņika: Jautājums no cilvēka ar lietotājbārdu Gena Gena: "Vai ir veikti pētījumi, kā šādu projektu realizācija ārzemēs ietekmē iedzīvotāju nekustamā īpašuma cenu? Un otrs jautājums arī – kāpēc atkritumus nevar vest uz Schwenk rūpnīcu? Protams, esmu dzirdējis, ka uzņēmums ir gatavs pieņemt atkritumus, ja tos pareizi sagatavo".

A. Vanags: Es domāju, šis jautājums bieži tiek izskan, un te atbilde ir vienkārša. Šeit ir nepieciešams būtiski cits kurināmais materiāls, kas no atkritumiem tiek iegūts. Cementa rūpnīcai vajag citas kvalitātes kurināmo, kas tiek iegūts no atkritumiem, kas raksturīgs ar augstu kvalitāti un zemu mitrumu. Mūsu gadījumā ir zema kvalitāte un augsts mitrums, un mēs tādā ziņā arī nekonkurējam par šo resursu kā tādu. Viņi izmantos to kas jau tiek ražots no Latvijas dažādiem uzņēmumiem, un mēs izmantosim tos atlikumus, kas nonāk poligonā.

[Troksnis zālē]

A. Bogustovs: Kristīne, īsā teikumā atgādiniet, Ober-Haus pētījumu, vai Jūs iekļāvat savā ietekmes uz vidi ziņojumā, ka Ober-Haus bija pētījis šo ietekmi uz nekustamā īpašuma cenām?

K. Kaļva: Jā, tieši tā! Var apskatīties arī vienā no IVN pielikumiem. Tas bija konkrēts gadījums. Desmitais pielikums.

Dalībnieks: [runā bez mikroфона] Vai Jūs varat lūdzu pateikt ka cenas uz nekustamo īpašumu nekritīs?

A. Bogustovs: Sirsnīgs paldies, ka ievērosim visi kopā noteikumus, kas tika izziņoti šīs sanāksmes sākumā. Cieņa sākas no respekta. Respektēsim kopā noteikumus. Sirsnīgs jums paldies!

I.M.: Es šobrīd pārstāvu Latviju pirmajā vietā, Salaspils nodaļas vadītāja esmu, bet ir ļoti tālu līdz vēlēšanām, es vēlēšanās nekandidēju, tāpēc šoreiz es tīri kā salaspiliete pārstāvu Salaspils iedzīvotāju intereses. Mums ir sagatavots juridiski pamatots dokuments, kuru mēs vēlamies jau šodien iesniegt. Mēs vēlamies dabūt atbildes uz jautājumiem, jo mani kolēģi izpētīja visas tās divsimt pāri lapas IVN. Visu juridisko daļu mēs iesniegsim protokolā.

A. Bogustovs: Es atvainojos, tagad notiks iesniegšana?

I.M.: Jā!

A. Bogustovs: Jā, tiklīdz pie jums būs mikrofons, tad Jūs iesniedzat savu iesniegumu. Vai Jūs vēlaties pretī parakstu, ka iesniegums ir saņemts?

I.M.: Jā.

J.V.B.: Es esmu Latvija pirmajā vietā Salaspils nodaļas dalībnieks. Tas nekādā gadījumā nav saistīts ar vēlēšanām, bet tieši par Gren un viņa projektu Salaspils novadā. Kad es dzirdēju no gudriem cilvēkiem, tādu teicienu “mazi meli rada arī lielus melus”. Un interesanti ir tas, ka arī no IVN visur kompānija Gren mums tiek prezentēta kā Skandināvu uzņēmums un nav nekur zināmi patiesā labuma guvēji. Lai gan, meklējot dziļi internetā, mēs atradām, ka Gren ir Šveices kompānija, kura ir reģistrēta Nīderlandē, un Nīderlandes kompānija savukārt ir pierēģistrējusi Somijā uzņēmumu, kas saucas Esti Gren. Un tad mēs nākam kā somu kompānija it kā un stāstām par darbību Ziemeļeiropā, Skandināvijā. Bet, cik es saprotu, Somijā nav uzcelts pilnīgi nevienu šāds Gren pārstāvēts pārstrādes uzņēmums. Tātad mēs iestartējam ar meliem, un visas šīs rūpnīcas tiek celtas tikai Austrumeiropas valstīs, respektīvi, tikai Baltijā.

A. Bogustovs: Ļoti vajadzētu karti ar rūpnīcām, varat uzlikt?

J.V.B.: Es esmu redzējis tikai Latviju, Lietuvu, Igauniju. Jau kolēģis, jau minēju ļoti argumentēti tās pamatlietas, kas ir. Tas ir par izdedžiem. Desmitiem tūkstošu tonnu. Mēs domājam, mēs saņemsim rakstisku atbildi. Kur ir smagie metāli, kas ir ļoti bīstami videi un nav atrunāts nekādā veidā, kur viņi paliks? IVN ziņojumā nav atbildēts uz jautājumu, kas uzņemas finansiālo un juridisko atbildību par pelnu radīto ietekmi pēc iekārtas ekspluatācijas beigām? Un te piesārņotājs maksā princips paliek tikai deklaratīvs. Respektīvi, nav nekādas finansiālās atbildības, un tas beigās viss paliks uz sabiedrības, Salaspils iedzīvotāju kakliem un makiem.

A. Bogustovs: Es dzirdēju, ka lielākā daļa Jūsu investīciju ir sazarotas starp īpašniekiem, kas reģistrēti savā dažādās valstīs. Vai es varu teikt, ka jebkurš zālē var nopirkt akcijas no šī uzņēmuma?

A. Vanags: Iegādāties Partners Group akcijas? Jā, katrs var iegādāties. [*Troksnis zālē*]

Dalībnieks: [*runā bez mikroфона*] Jūs meklējat pircēju tagad, es atvainojos. Tiek meklēts pircējs, jo Gren Baltija tiek pārdots.

A. Vanags: Kā īpašnieks Partners Group veic stratēģisko izvērtēšanu...[*tiek pārtraukts*]. Katrs var kļūt par Gren investoru. Un pamatā tas, kas mūsu finansējums ir institucionālie investori, kas nozīmē pensiju fondi, iegulda Gren investīciju projektos. Mēs strādājam Ziemeļeiropā. Baltijas valstis ir Ziemeļeiropā, un tas ir mūsu pamatbizness. Latvija, Lietuva un Igaunija - te ir mūsu pamatnodarbošanās, un te mēs arī investējam. Viens papildus investīciju projekts mums ir Skotijā, Glāzgovas pilsētā, kur šobrīd tiek būvēta atkritumu reģenerācijas stacija, lielāka, nekā mēs šobrīd Rīgā esam iecerējuši, bet tur mēs izmantojam arī daļu no šiem pamatpiegādātājiem.

Dalībnieks: [*runā bez mikroфона*] Kurā vietā Rīgā Jūs plānojat vēl vienu būvēt?

A. Vanags: Jūs ļoti labi zināt kur.

Dalībnieks: [*runā mikroфонā*] Es nezinu!

A. Vanags: Rīgā, Aconē. Es cerēju, ka mani atbildes nepārsteigs.

[*Troksnis zālē*]

G.: Emisiju uzraudzības sistēma, dūmgāzu attīrīšana, rūpnīcas darbība. Aprēķini ir veikti pēc optimālā darbības variantā, kad materiāls ir vienmērīgs, visi filtri, viss strādā vienmērīgi. Nav izvērtēts, kā mainītos rādījumi pie sliktāka darbības scenārija. Tas, kas ir palaišanas momentā, slāpēšanas momentā. Tie scenāriji nav aprēķinoti minēti. Kāpēc tā? Tāpēc, ka tur tie rādītāji būtu savādāki un ne labāki, jo apraksta daļā ir minēts, kad attīrīšanas iekārtas sliktāk darbosies pie nevienmērīga režīma. Tas ir ar to katalītisko attīrīšanas metodi. Bet tādi aprēķini nav minēti. Kāpēc tā?

A. Vanags: Kopumā mūsu ievades dati modelēšanai ir ņemti no iekārtu piegādātāja. Iekārtu piegādātājiem pretī ir dažāds kurināmā sastāvs, kas varētu tikt izmantots, un tur mēs esam izmantojuši faktiski sliktākos rādītājus.

G.: Nav.

A. Vanags: Es saku, kā mēs esam to modelējuši, un mēs esam pārliecināti, ka šīs emisijas, kas ir iestrādātas šobrīd dokumentos, mēs ievērosim visos stacijas darbības režimos. Gan palaišanas, gan arī apstādināšanas režīmā.

A. Bogustovs: Sakiet lūdzu, cik bieži palaišana, apstādināšana ir paredzēta.

A. Vanags: Palaišana regulāra ir reizi gadā, jo vienu reizi gadā jāapstājas obligāti. Tas ir apkopes periods. Un palaišanā pirmoreiz notiek uzsildīšana ar dabasgāzi, kamēr sasniegta šī kritiskā 850 grādu temperatūra, kur emisijas būs ļoti mazas, un apstādināšanas procesā tas ir kontrolēts process un arī apstādināšanas procesā emisijas nepārsniedz noteiktās robežvērtības.

G.: IVN arī ir vairākas reizes pieminēts tieši Gren Klaipēdas projekts, ka tur arī viss darbojas. Jūs arī visu laiku minat, ka esat atbildīgs uzņēmums. Visi monitoringi, viss būs ideāli. Es redzu, ka ir arī Lietuvas pārstāvis, ar kuru ar e-pastiem arī esmu sazinājies decembrī un tagad janvārī. Jautājums: 2024. gada 23. jūlijā poļu laboratorija Gren Klaipēdā veica pārbaudes, sagatavoja atskaiti ar mērījumiem, ko es arī jums nosūtīju. Es kā iedzīvotājs, pētot publisko informāciju, ievēroju to, ka šajā atskaitē trešajā lapaspusē un astotajā lapaspusē, kur ir apkopojošie dati, nesakrīt viens mērījums. Iespējams, to es pats saprotu, tā varētu būt gramatiskā kļūda. Trešajā lapaspusē norādīts 0,022 vienības, lielajā pārskatā ir 0,0022. Es uzdevu jautājumu, kurš cipars ir pareizs? Bija atbildes. Lietuvietis atbildēja, ka par to, kurš cipars ir pareizais, tiks noskaidrots. Pagāja divas-trīs nedēļas. Atbildē lietuvietis norādīja, ka Lietuvas iestādēm ir nosūtīta pareizā atskaite, kas ir labota. Bet labojums notiek kādā veidā? Un to ko man akceptēja šodien e-pastā, ka viņi izlabo pašu atskaiti, kuru ir parakstījuši vairāki cilvēki pirmajā lapā ar roku. Ko poļu laboratorija izdara? Viņa trešajā lapaspusē tabulā vienu ciparu nomaina, nosacīti paņem visu atskaiti, izrauj ārā trešo lapu, izdrukā pareizo ciparu un ieliek iekšā. Atskaitē nemainās ne datums, ne references numurs, viss pārējais paliek. Tā ir atbildīga darbība no Jūsu uzņēmuma? Lietuvā valsts iestādēs, kas to pārbauda, neviens neievēro. Precīzāk sakot, Lietuva sadarbībā ar sertificētu akreditētu laboratoriju tiešākajā nozīmē trešo lapu izņem ārā un ieliek pareizo, nevis paskaidrojošo rakstu.

A. Bogustovs: Jūs pats teicāt, ka Jūs turat aiz domas, ka tā bija tikai pārrakstīšanas kļūda. Pareizi saprotu?

G.: Tieši to arī atbildēja lietuvieši. To atbildēja poļi. Bet mans jautājums ir tāds: kādā veidā ir tā kopējā sadarbība? Jebkurš maksātājs pasūta mūziku, nevis poļu laboratorija sagatavo atskaiti ar janvāra datumu, ka 2024. gadā konkrētajās analizēs bija pārrakstīšanās kļūda. Tas, man liekas, atbilstu standartiem?

A. Bogustovs: Kā mēs varam uzticēties, ka Jūsu veiktajās pārbaudēs, par ko es saprotu, arī Jūs maksāsi, ka tur būs augstas kvalitātes uzraudzība un attiecīgi arī dokumentācija?

G.: Un manā skatījumā, tā ir reāla dokumenta viltošana pats par sevi, jo nav atsauces. Tur ir vienkārši arī poļi atbildē raksta un arī lietuvieši, ka bija pārrakstīšanās kļūda. Mēs tagad esam samainījuši dokumentu.

A. Bogustovs: Liels paldies par modrību! Kā mēs varēsim uzticēties, ka šādas kļūdas, ko Gints ir pamanījis kaimiņvalstīs, nenotiks šeit?

A. Vanags: Te pats būtiskākais ir, ka laboratorija bija pacēlusi augšā mērījumu protokolus un redzēja kāda ir reālā nomērītā vērtība, attiecīgi tas bija par pamatu labojumu veikšanai. Respektīvi, piesārņojums tur nebija

bijis. Tas kā šī kļūda tika labota, droši vien tur ir procesa uzlabojams. Protams, ka darbībā būs lietas, kurās mums arī būs nelielas kļūdas un kur mēs turpināsim pilnveidoties.

G.: Bet mans jautājums ir tieši par sadarbību starp Jums, Gren Lietuvu, ar poļu sertificēto akreditēto laboratoriju. Viņi tiešākajā nozīmē rupji izņemt trešo lapu, izdrukāt jaunu un ielikt iekšā. Tā ir reāli falssificēšana.

A. Vanags: Mēs domājam, ka mums bija laba sarakste ar Jums. Mēs Jums iedevām atbildes. Tā informācija, ko Jums ir iedevusi poļu laboratorija, mums šobrīd nav. Es gribētu iepazīties detalizētāk, lai varētu saprast. Un, ja tur bijusi tāda rupja labošana, mēs ar viņiem sazināsimies un izrunāsim to procesu.

G.: Es vienkārši vēlējos, lai būtu protokolā šī situācija minēta.

A. Bogustovs: Šis ir atskaņots publiski un ieprotokolēts arī ierakstā.

Dalībnieks: Salaspils iedzīvotājs. Es skatījos Jūsu IVN no A līdz Z, un mani ļoti pārsteidza nekustamā īpašuma tirgus analīze. Ņemsim vērā, ka potenciālā atrašanas vieta ir netālu no privātmājām, bet ņemt par salīdzināmajiem darījumiem dzīvokļus, nav korekti. To, pirmkārt, Latvijas valsts standarts nosaka. Otrkārt, Lietuvā tas ir līdzīgs. Un, treškārt, Jums būtu jāņem par pamatu cita pilsēta, kas atrodas piekrastē, respektīvi, Klaipēda. Rūpnīca atrodas DA pusē. Mums visiem, par laimi, 21. gadsimtā ir pieejamas kartes ortofoto diezgan labas kvalitātes. Mēs redzam, ka tur ir diezgan daudz brīvas zemes un nav privātmāju praktiski vispār.

A. Vanags: Klaipēda?

Dalībnieks: Protams, privātmājas tur neparādās. Tur parādās viņas aptuveni 7–8 kilometrus uz ZA. Jums vajadzētu ņemt privātmāju tirgus pārskatu par pamatu. Un Kauņa nav labākais piemērs, jo tas ir viens no diviem Lietuvas iekšējas imigrācijas centriem. Kauņā vienmēr ir dzīvokļu deficīts, un stāstīt, ka te nav nekādas ietekmes, jo dzīvokļu vērtības tapāt aug, tā ir skaļa un atklāta maldināšana, jo Kauņā tiekot būvēti dzīvokļi. Tas ir tā, bet Latvijā nav tādas otras pilsētas kā Kauņa. Mums Daugavpilī dzīvo tagad oficiāli astoņdesmit tūkstoši, faktiski labi ja septiņdesmit pieci palika. Kauņā trīs simti tūkstoši dzīvo. Mums Latvijā nav tādas pilsētas. Platība Kauņā ir mazāka un iedzīvotāju skaits tur paliek praktiski nemainīgs, kas arī to tirgu uzkurina. Un tur stacija neatrodas privātmāju zonā.

A. Vanags: Vai Jūsu ierosinājums ir veikt nekustamā īpašuma cenu dinamiku vairākās pilsētās?

Dalībnieks: Mans ir ierosinājums tieši tajā rajonā, kur stacija atrodas. Lūdzu, piefiksējiet šo jautājumu.

A. Vanags: Jā, saprotu. Piefiksējām.

Dalībnieks: Trīs kilometru rādiusā. ZA uz Kretingas pusi, kas ir aptuveni 7–8 kilometri, tur jau ir izmaiņas. Sakritības pēc ap Jūsu rūpnīcu kaut kā astoņdesmitajos-deviņdesmitajos gados celtas privātmājas ir tikai.

A. Vanags: Teritorijas plānojumu no galvas nezinu, bet tur, kur Gren stacija tika uzbūvēta, tā bija nesen izveidota jauna ekonomiskā biznesa zona, un tur bija ļoti lielas, plašas teritorijas, brīvas, pieejamas ražošanas attīstībai. Un pēc mūsu stacijas būvniecības tā ražošanas attīstība tur arī krietni ir notikusi, ienākot daudziem ražošanas uzņēmumiem, attīstoties biznesam. Tāpēc pārbaudīsim arī, cik tā teritorija ir plaša un kāpēc tur

apkārt nav privātmāju. Iespējams, tas ir teritorijas plānojuma jautājums, nevis nekustamo īpašumu jautājums, vai cilvēku nevēlēšanās dzīvot tur.

A.J.: Salaspilietis, Latvijas zaļā partija. Jau vairākas reizes bija uzdots jautājums, kur paliks smagie metāli? Pie Jūsu sadedzināšanas tehnoloģijas, kustīgo ārdur tehnoloģija, kurā veidojas pamatā pelni, kas ir Jūsu atkritums. Ja nevienu smago metālu nenoņem, kur viņi paliks?

A. Vanags: Smago metālu lielākā koncentrācija ir vieglajā pelnu frakcijā. Tā, kas sadegot tiek absorbēta ar aktīvo ogli un kaļķi, kas ir lielākā koncentrācija. Tāpēc arī šie smagie metāli koncentrējas. Tāpēc arī šie pelni ir bīstamie atkritumu kategorijā. Dēļ šīs koncentrācijas un pelni tiks izvesti ārpus Latvijas, jo Latvijā nav tādas pārstrādes. Izdedžu pelni – viņi tiks testēti un attiecīgi apstrādāti un pārstrādāti atbilstoši Latvijā esošajai kārtībai, un mēs centīsimies pilnveidot normatīvo regulējumu, lai viņus var izmantot kā celtniecības materiālu.

A.J.: Publiskajā telpā pieejamos pētījumos visos atkritumu dedzināšanas rezultātā pelni rodas ar paaugstinātu smago metālu saturu. Visos pētījumos.

A. Vanags: Tas, kas ir atkritumos, tas ir arī pelnos.

A.J.: Jūsu pelnos viņi neparādās – kā tas varētu būt?

A. Vanags: Ir ļoti detalizētas analīzes par smago pelnu frakcijas sastāvu, ko mēs izmantojam no Klaipēdas. Ar visiem datiem mēs varam Jūs iepazīstināt, un attiecīgi arī varam papildināt IVN ar šiem datiem un skatīties, kā tālāk viņus var izmantot.

M.K.: Man ir īsa replika. Esmu Ropažu novada domes deputāte. Vērojot šodien procesu un procedūru, man ir aicinājums uz to sabiedrisko apspriešanu, kas mums ir plānota ceturtdien Ulbrokas pērlē, optimizēt prezentāciju un ļaut vairāk jautājumus uzdot cilvēkiem, jo tagad mēs redzam, mēs esam pāri tam laikam, ko esam noteikuši pašā sākumā. Jautājumu vēl ir daudz.

A. Bogustovs:: Liels paldies par ierosinājumu!

E.Z.: Lietuvā bija avārijas situācija, bija izpētīts, ka divu kilometru rādiusā cilvēki mirst un piecu kilometru rādiusā var saindēties. Tā ir? Ir jāevakuē, Jūs nevarat izkontrolēt.

A. Vanags: Ir risku izvērtējums.

[Troksnis zālē]

A. Vanags: Par Lietuvas projektu, par kuru konkrēti Jūs runājat?

E.Z.: Mana sieva lasīja, ir izpētīts, ka divu kilometru rādiusā avārijā cilvēki nomirst un piecu kilometru rādiusā ir smagie.

A. Bogustovs: Sakiet, vai viņa lasīja kaut kur jeb konkrēto ietekmi uz vidi Lietuvā?

A. Vanags: Jebkurā gadījumā par mūsu projektu mums tādas bīstamības nav. Un lielākā bīstamība – mums ir divas bīstamās vielas stacijā. Viena ir amonjaka ūdens šķīdums un otrs ir dabasgāze, kas ir zināma gāze ar sprādziena bīstamības efektu. Un sliktākajā gadījumā, ja ir ugunsgrēks un šī amonjaka tvertnē uzkrājas gāze,

sprādziena gadījumā ietekme letālā zona ir 19 metru rādiusā ap šo tvertni ar 1 % letālu iznākumu. Tā kā tas risks ir ļoti mazs un tas neizplatās ārpus mūsu ražošanas rūpnīcas teritorijas.

Dalībniece: *[runā bez mikroфона]* Sirmais kungs teica nulle procentu iespējamība ir sprādzienam. Viņa modelētajā variantā viņš teica nulle procentu sprādziena bīstamība.

[Troksnis zālē]

Dalībniece: Cik procentu ir iespējamība šim sprādzienam?

M. Bremšs: Kuram no sprādzieniem precīzi?

A. Bogustovs: Tātad sākam ar amonjaku, lai būtu skaidrāk. Kas notiek ar šo amonjaku? Vai Vanaga kungs ir precīzs tajā, ko teica?

M. Bremšs: Tātad IVN, es saprotu, ir veikts risku novērtējums attiecībā par sprādzienbīstamību un līdzīgām lietām. Tā gluži nav mana tēma, tāpēc, ka risku novērtējumu nodarbojas citi speciālisti, bet ir pilnīgi skaidrs tas, ka attiecīgi pie projektēšanas un attiecīgi stacijas būvniecībā tiks izmantotas tādas tehnoloģijas, kas nodrošina maksimālu drošību. Tātad vismaz dubulti balonu trauki, kurā viss tas tiek uzturēts, attiecīgie drošības vārsti un tā tālāk, kas šādu situāciju novērš. Attiecībā par gāzi – līdzīgi jebkura gāzes infrastruktūra ir ļoti stingri reglamentēta attiecīgi ar visiem projektēšanas kritērijiem un tā tālāk. Tiek izdoti speciāli tehniskie noteikumi, pēc kuriem tiek projektēta un attiecīgi būvēta šāda iekārta. Vai es atbildēju uz jautājumu?

Dalībniece: Kā var būt, ka Vanagam ir sprādziens, Jums nav sprādziena?

A. Vanags: Vai es varētu piefiksēt tad jautājumu, ka mums ir jāsniedz atbilde par to, cik liela ir šī sprādziena iestāšanās varbūtība amonjaka gadījumā un dabasgāzes cauruļvadā?

A. Bogustovs: Jā, paldies, ļoti precīzs formulējums priekš protokola.

A.: Man ir jautājums par tiem pelniem, jo visu laiku tu atkārto, ka mēs strādāsim, lai ceļos viss iestrādātu, ceļu būvniecībā, bet tas jau nav garantēts, pareizi? Tātad kas notiks tādā gadījumā, ja nebūs iespējams Latvijā viņus iestrādāt ceļos, kā Jūs to iedomājaties? Tātad tur vajadzētu būt plānam gadījumā, ja nevar iestrādāt ceļos – kas šobrīd nav garantēts – kas ar šiem pelniem tiks darīts? Un otrs jautājums ir – kas notiks, ja ir Eiropas spiediens? Savā ziņā politisks spiediens, ka ir jāpasniedz šķirošanas mērķi. Būs tāda situācija pilnīgi noteikti nākotnē. Un, ja tā, Jums trīsdesmit gadi ir investīciju atgriešanas plāns, pareizi? Es saprotu, trīsdesmit gadi minimāli, tad Jums būtu spiediens kaut kādā mīklī importēt tos atkritumus. Kā tiks tieši garantēts, ka netiks importēti atkritumi?

A. Vanags: Jā, tātad par smagās frakcijas izdedžiem. Kamēr viņi nebūs sertificēti kā būvmateriāls, tos ir plānots izmantot un vest uz poligonu. Tas būs materiāls, kas nonāks Getliņu poligonā.

[Troksnis zālē]

A. Vanags: Šī masa jau ir sadalīta, un viņas potenciālais piesārņojums un izskalošanās ir daudz mazāka salīdzinājumā ar to sākotnējo masu, kas ir atkritumu atlikumi, kurus mēs izmantosim reģenerācijas procesā.

A. Bogustovs: Kundzei ir komentārs, ka Jūs pirmajā reizē teicāt, ka vedīsiet uz Norvēģiju. Tagad Jūs sakāt, ka noglabās poligonā. Vai Jūs varat, lūdzu, vēlreiz lēnām atkārtot? Ir divu veidu pelni, kuri kur nonāks?

A. Vanags: Tātad šajā tehnoloģijā ar kustīgu ārdū sadedzināšanas iekārtu lielākā daļa no pelniem masas veidā veidojas smagā frakcija, un tikai neliela daļa ir šie lidojošie pelni, kas ir vieglā frakcija. Smagā frakcija ir tas, par kuru mēs tikko runājām, kas ir nebīstamā, kas ir nebīstamais atkritums pēc klasifikācijas Latvijā. Un lidojošie pelni, kurus mēs noķeram maisu filtros, kas ir gan kaitīgās sodrēji principā no sadegšanas procesa, kas ir sajaukta aktīvo ogļu un kaļķi, kuru mēs iesmidzinām dūmgāzēs. Tie tiks vesti ārpus Latvijas pārstrādei citā valstī.

Dalībniece: *[runā bez mikroфона]* Nosauciet to valsti un normatīvo dokumentu.

A. Vanags: Šobrīd mums ir sadarbība ar Norvēģijā esošu uzņēmumu, un tā sadarbība ir starp Gren Lietuvas uzņēmumu un Norvēģijas uzņēmumu.

Dalībniece: Sakiet, lūdzu, cik darba vietas Jūs plānojat atvērt šajā rūpnīcā?

A. Vanags: Būvniecības laikā būs vairāk kā trīs simti cilvēki, darbinieki būvlaukumā, kas ilgs divus līdz trīs gadus, un patstāvīgas darba vietas būs četrdesmit darba vietas stacijas ekspluatācijas laikā.

A. Bogustovs: Vēl iepriekš bija jautājums - ja sabiedrība sāks vairāk šķirot, vai Jums nenāksies tomēr beigās ievest papildus izejmateriālu dedzināšanai?

A. Vanags: Šķirošanas mērķi jau šobrīd ir un arī ir ilgtermiņā nosprausti, līdzīgi kā šis arī atkritumu apglabāšanas mērķis: 2035. gadā apglabāt poligonos ne vairāk kā 10 % no sadzīvē radītajiem atkritumiem. Šie abi mērķi ir izpildāmi. Šis projekts netraucē izpildīt šo šķirošanas mērķi.

Dalībniece: Kuri būs tie cilvēki, kas strādās rūpnīcā, kad tā tiks palaista? Ja tā vispār tiks palaista.

A. Vanags: Tie būs Latvijas inženieri un Latvijas darbinieki.

Dalībniece: Sakiet, kas reaģēs uz avārijas situācijām? Kas tie būs par cilvēkiem? Kāda kvalifikācija, kāda atbildība un kur viņi fiziski atradīsies?

A. Vanags: Visām šīm stacijām darbinieki atrodas iekšā stacijā, un lielākais cilvēku skaits ir operatori, kas strādā maiņās, kas nodrošina šo kurināmā padošanu un monitorē 24/7 automatizācijas sistēmu darbību.

Dalībniece: Inženieri.

A. Vanags: Arī inženieri strādā stacijā. Viņi ir stacijā darbadienas laikā, normāls darba laiks, un viņi plāno šīs stacijas darbības, remontus, uzlabojumus un reaģē uz dažādiem tehniskajiem izaicinājumiem, kas ir vai nu elektrotehniskajā sadaļā, vai mehāniskajā sadaļā, vai kādā citā sadaļā.

Dalībniece: Bet ja avārija notiks pa nakti, kas reaģēs un cik ātri?

A. Vanags: Galvenais operators reaģē, un pirmais zvans ir ugunsdzēsības un glābšanas dienestam. *[Tiek pārtraukts]*

Dalībniece: Bet Salaspilī nav!

A. Vanags: ..jau tālāk tiek organizēta avārijas likvidēšana. Un mums būs precīzs civilās aizsardzības plāns izstrādāts pirms stacijas nodošanas ekspluatācijā, kur visas šīs atbildības un cilvēki, kuri kam zvanīs, kurš par ko atbild, būs precīzi aprakstīti.

Dalībniece: Jūsu atbildība, jums būs apdrošināta tā atbildība materiālā? Par morāli nerunāsim. Jā, droši vien naudās vajadzētu būt tai atbildībai. Izstāstiet cilvēkiem.

A. Vanags: Mums arī apdrošināšana noteikti ir. Un šīs stacijas darbībai būs specifiski apdrošināšanas gadījumi un nosacījumi. To es šobrīd nevaru pateikt precīzi. Mums jānonāk līdz tam, ka mēs staciju būvējam, un šai apdrošināšanai, protams, jāstājas spēkā pirms stacijas darbības uzsākšanas.

A. Vanags: Par Lietuvas pieredzi piefiksējām jautājumu – rakstiski sniegsim atbildi.

G.G.: Vai Salaspils pašvaldībai būs kāda ietekme šīnī procesā? Kurš par procesu var atbildēt?

A. Vanags: Es atbildēšu. Jā, Salaspils pašvaldībai jāpieņem galvenais lēmums šīs darbības akceptēšanai. Pēc tam, kad Valsts vides dienests ir veicis izvērtējumu un devis zaļo gaismu šīs darbības tālākai realizācijai.

G.G.: Ļoti labi, tad man ir tāds mierinājums visiem tiem, kas dabūja aiziet mājās neuzdevuši savu gudro jautājumu, jo netālu no manis sēdēja divi kungi un viņiem bija sarakstīti jautājumi. Gudri un prātīgi. Nekas slikts nenotiek, jo jāatceras, ka šīnī fāzē visi uzdotie jautājumi ir tikai, lai uzlabotu Jūsu projektu. Ja mēs uzdodam kādu gudru jautājumu un parādam kādu neaprašītu punktu, tas tikai uzlabo šā projekta aprakstu, un dokuments paliek skaistāks. Tāpēc nevajag pārdzīvot, ka neizdevās uzdot pilnīgo jautājumu. Protams, visu cieņu ekspertiem, es saprotu, cienijams darbs. Un kas man skumji ir, lasot šādus dokumentus, ka es redzu perfektus aprēķinu. Ja mums šeit būs normatīvus nepārkāpjot izmeši, tad mēs perfekti aprēķinām, pēc kilometra būs normatīvus nepārkāpjot piesārņojums. Taisnīgi. Tā tas ir, bet diemžēl tas ir detaļās, kā arī tekstā bija tādi vārdi: pie attiecīgas rūpnīcas ekspluatēšanas un pareizas apstākļu sakritības, pie attiecīgas kurināmā kvalitātes. Tur ir tik daudz maziem burtnīkiem, tādi un tādi nosacījumi. Tāpēc es aicinu nepārdzīvot, ka jā, tas apraksts ir tāds, kāds viņš ir, jo viņš ir teorētiski pareizs. Teorētiski tā var izdarīt un viss būs kārtībā. Cik ļoti tas praksē sanāks? Ļoti labi, kā vismaz sākumā pieteicās arī kāds klātesošais no pašvaldības. Mums nav šis pasākums, lai pārliecinātu Gren, ka viņiem ir slikts projekts. Nē, galīgi nē. Visi ir droši un godīgi strādājuši. Tas ir forši, un mēs arī nekad nepārliecināsim Gren, ka tas ir slikts, jo tas ir viņu darbs. Un nevajag mums par to dusmoties. Viņi strādā. Vienīgais, kurš var pārliecināties drusciņ varbūt, ir Salaspils pašvaldība, jo te ir tāds viens otrs viņu vēlētājs. Es saprotu, ka tās vēlēšanas vēl tālu, bet nu ir zināma pieredze no kaimiņu pagasta, kā tur gāja novadā. Tajās vēlēšanās atkritumu dedzināšanai bija zināma nozīme. Kaut kādu efektu viņi deva. Kāds aktīvāks atbalstītājs vairs pie varas netika. Kāds aktīvāks iedzīvotāju interešu aizstāvis tika mazliet tālāk. Nu, visas cerības uz pašvaldības atbildīgiem lēmumiem nākotnē.

A. Bogustovs: Un pēdējais jautājums būs vienkārši tādēļ, ka laiks ir tiešām pienācis, jau pusstundu ar uzviņu.

Dalībnieks: Man ir jautājums kā privātmājas īpašniekam, vai Gren apņemas garantēt, ka pēc Jūsu ražošanas celšanas cenas nekritīs un, ja tās kritīs, vai Gren pārstāvjī un Jūs personīgi apņemsies atpirt to īpašumu tirgus vērtībā?

[Troksnis zālē]

A. Vanags: Mēs veiksīm papildus izpēti.

Dalībnieks: Jo Jums bija rakstīts, ka pēc Jūsu pētījuma, kaut kādas kantoris, neatceros to nosaukumu, piedodiet, ja, bija rakstīts, ka nekritīs tā īpašumu vērtība. Pareizi es saprotu?

A. Bogustovs: Ober-Haus veica pētījumu, jā.

Dalībnieks: Tieši tā! Un, ja krīti visa vērtība, vai Gren garantēs un apņemas atpirkt to visu tirgus vērtībā?

A. Bogustovs: Kādēļ Jūs šo jautājumu prasāt? Vai tas ir, nu, kā lai pasaka, nekur pasaulē tā neviens neuzņemtos.

Dalībnieks: Es te jau dzīvoju vairāk nekā 20 gadus. Nopirku divus nekustamos īpašumus. Kā es varētu pārliecināties, kā Jūs uzturēsiet šo te staciju? Un es dzīvošu, elpošu svaigo gaisu, mani bērni dzīvos bez vēžiem un tā tālāk. Kā arī Jūs personīgi pagājušogad man solījāt, ka Jūs izpētīsiet tās fabrikas ietekmes uz cilvēka veselību, grūtnieču, BCT un cilvēkam ar alerģisko bronhiālo astmu. Es to neredzēju nekur, ne ciparos, ne skaitļos, neko. Jūs mani samelojāt, un Jūs pagājušogad man solījāt, ka Jūs man iedosiet Igaunijas adresi Gren. Es joprojām gaidu.

A. Bogustovs: Un Jums, atvainojiet, kā gados jaunākam par mani cilvēkam, ir grūti ieiet www.gren.ee un uzzināt viņu adresi?

Dalībnieks: Neiet runa par kaut kādu spēju ieiet internetā. Iet, iet runa par to kā mēs varam Jums ticēt?

A. Bogustovs: Vai Jūsos uzlabosies ticība Gren, ja tūdaļ Jūs saņemsiet adresi, kur atrodas Gren Igaunijā?

Dalībnieks: Nu, nevajag tā!

Dalībnieks: Mēs nerunājam, kā dzīvot brīvā valstī. Mēs aizstāvam vārdu demokrātija. *Demos cratos* – tautas vara. Un tagad vara cīnās pret korumpētajiem. Iespējams, es nezinu, varētu būt kaut kāda mahinācija, jo es neticu, ka, ja iedzīvotāji, vietējie iedzīvotāji negrib kaut ko, viņi nespēj to dabūt.

A. Vanags: Atbildot uz jautājumu... [Tiek pārtraukts ar troksni no zāles]

A. Bogustovs: Šī jauda ir parādījusies par politisku... [Tiek pārtraukts ar troksni no zāles]

A. Vanags: Atbildot uz... [Tiek pārtraukts ar troksni no zāles]

A. Bogustovs: Jūsu partijas pārstāvji jau šeit uzstājās. Paldies! Tagad, Vanaga kungs, Jūs neesat arī deputāts šajā pašvaldībā. Es neesmu. [Troksnis no zāles] Kādēļ Jūs kliežat? Es nekad neesmu bijis deputāts. [Troksnis no zāles] Es vispār neesmu šeit nekad dzīvojis.

Dalībniece: [runā bez mikrofona] Jūs bijāt deputāts, un Jūs zaudējāt savu amatu, tāpēc ka Jūs bijāt par dedzināšanu.

A. Bogustovs: Vai Jūs gadījumā nejaucat man ar kādu citu cilvēku? Nē, nevarētu, jo šī nav politiska sanāksme.

A. Vanags: Vai es varētu atbildēt uz iepriekšējo jautājumu?

A. Bogustovs: Jūs vēlaties par parakstiem pastāstīt? Lieliski! Tūlīt, Vanaga kungs, vienkārši mani arī jāpaskaidro. Es esmu žurnālists trīsdesmit gadus. Esmu Jūs personīgi intervējis savā studijā vairākas reizes, kad bijāt Saeimas deputāts. Es nekad neesmu nedz balotējies, nedz ticis ievēlēts nedz Latvijas Republikas parlamentā, nedz Latvijas kādā pašvaldībā. Atšķirībā no Jums un Jūsu dzīvesbiedra. Tagad mēs esam to noskaidrojuši? Paldies jums. Tātad kunga uzdotsais jautājums bija tā ideja par atbildības uzņemšanos.

A. Vanags: Par ietekmi uz veselību. Es gribētu sākt ar to daļu. Mēs uzdevām jautājumu Valsts veselības inspekcijai, lai viņi mums palīdz ar šo izvērtējumu par iespējamo ietekmi uz veselību, kā tieši jaunā stacija to varētu ietekmēt. Veselības inspekcija mums atbildēja skaidri, ka iesniedziet mums IVN emisijas, šos visus rādītājus. Tas, kas tagad būs pabeigts, un Veselības inspekcija attiecīgi veiks izpēti un sniegs atbildi, vai šī ietekme uz veselību ir sagaidāma vai nav. Tā kā Valsts veselības inspekcija aizsargās Jūs –protams! Un par Jūsu īpašumu, es domāju, ka mēs kā uzņēmums, ja mēs būsim radījuši tiešu kaitējumu Jūsu īpašumam, tad mēs to atlīdzināsim.

A. Bogustovs: Vai jums būs garantija rakstiski šādam?

A. Vanags: Tā arī ir viena no apdrošināšanas jautājumiem, ka mēs apdrošināsim civiltiesisko atbildību par tiešo bojājumu trešajai pusei.

A. Bogustovs: Un tagad par protokolu un parakstiem. Tātad kas tie ir par parakstiem?

Dalībnieks: Tātad šodien jau kolēģe uzstājās, kritizējot šo te IVN pārskatu, un proti, 11. pielikumu, kur bija SKDS aptauja. Un Jūs pateicāt: “Nu re, kur mēs esam vērsušies pie cilvēkiem. Viņi ir attiecīgi pēc kaut kādas nezināmas metodoloģijas ir devuši savu viedokli.” Mēs arī šodien faktiski veicam līdzīgu aptauju. Šinī konkrētajā zālē, vestibulā. Tātad vienas stundas laikā pāri par trīssimt četrdesmit Salaspils iedzīvotājiem, kuriem dzimtasvieta reģistrēta Salaspils novadā, ir parakstījušies pret diviem punktiem. Pirmais – neatbalstīt plānoto atkritumu reģenerācijas koģenerācijas stacijas projektu Aconē. Un otrais – paredzēt pašvaldības normatīvajā regulējumā nepārprotamu aizliegumu izvietot līdzīga tipa objektus tuvāk par pieciem kilometriem no dzīvojamām teritorijām. Līdz ar to faktiski šo var arī uzskatīt par aptauju, kura tika veikta visiem pieejamā veidā, pilnīgi publiski, un 99 % ir pateikuši savu pret, negatīvu nostāju. Tas ir fiksēts, un tas, protams, tiks nodots Salaspils novada domes priekšsēdētājam, jo šis ir kolektīvais iesniegums. Likumdošana paredz, ka vajag vismaz trīssimt parakstus. Mums jau ir pāri par trīssimt piecdesmit parakstiem. Pašvaldība noteikti pateiks savu vārdu šī projekta atbalstīšanā vai neatbalstīšanā, un mēs ļoti ceram, ka arī pašvaldības dome neatbalstīs Jūsu projektu.

A. Bogustovs: Šobrīd ir ļoti svarīgs paziņojums, kā tieši šī sabiedriskā apspriešana turpināsies jau ārpus šīs sanāksmes. Tā turpināsies tātad divas nedēļas no šīs dienas. Pareizi es saprotu? Līdz 26. janvārim. Tad, lūdzu, paskaidrojiet, kas tieši ir tā adrese un tas process, ko cilvēki rakstiskā veidā var rakstīt un arī saņemt kā atpakaļ saiti, vai nē?

K. Kaļva: Jā, tātad vēlreiz. Sabiedriskā apspriešana noslēgsies 26. janvārī. Līdz tam, ieskaitot, gaidīsim gan mēs kā IVN izstrādātāji, gan arī uz Gren oficiālo pastkasti. Aicinu visu sūtīt arī kontrolējošajai institūcijai Valsts vides dienestam. Tātad e-pasts: www.vvd.gov.lv. Vēlreiz pārdomājot šeit dzirdēto, dažādus viedokļus, atšķirības,

vēlreiz palasot IVN ziņojumu, nodefinēt, noformulēt savu nostāju un gaidīsim rakstveidā Jūsu priekšlikumus, ko arī solām vērtēt IVN, papildināt un par ikvienu saņemto teikumu dosim atgriezenisko saiti. Ne visiem mēs personiski atbildēsim, bet pēc procedūras būs viedokļu tabula, kur būs saņemtais viedoklis un pretī rakstveida izvērtējums, komentārs un kurā vietā, kurā nodaļā IVN tiks veikta attiecīga precizēšana. Šim visam varēsiet izsekot arī mūsu mājaslapā, un, protams, papildinātais ziņojums tiks nosūtīts Valsts vides dienestam izvērtēšanai un attiecīgi arī iesaistītām valsts institūcijām, kas ir izrādījušas interesi, pašvaldībām. Tas īsumā.

A. Bogustovs: Labi, tad liels paldies par iesaisti! Paldies par Jūsu darbu, par pacietību un interesi. Tāpat sabiedriskā apspriešana pāriet *online* režīmā. No 16. janvāra līdz 26. janvārim. Desmit dienas cītīga darba un pilsoniskas aktivitātes. Sirdīgs paldies katram, kurš nāca. Paldies par Jūsu dokumentiem, ko iesniedzāt. Ja ir vēl kaut kas, kas ir iesniedzams, tad protokolā mēs to varam vēl paspēt papildināt šodien šeit, bet principā mums ir jāpamet šīs telpas, jo īrētais laiks beidzas. Paldies Jums!

Zoom jautājumi:

Zoom dalībnieku jautājumi, kas tika uzdoti (tērzētavā rakstveidā, mutiski) tika daļēji atbildēti sanāksmes laikā gan mutiski, gan rakstiski. Dēļ aktīvām klātienē dalībnieku diskusijām, uz visiem *Zoom* dalībnieku jautājumiem/ierosinājumiem nebija iespējams atbildēt. Tādēļ sanāksmēs dalībnieki tika informēti, ka iztrūkstošās atbildes tiks iekļautas sanāksmes protokolā (skat. protokola 1. pielikumu).

Moderators A. Bogustovs slēdz sanāksmi plkst. 20:38.

Protokola pielikumi:

1. pielikums:
 - 1.1. Informācija no *Zoom* tērzētavas ("Chat Messages" ekrānattēli), uz 13 (trīspadsmit) lapām;
 - 1.2. *Zoom* tērzētavas jautājumu/komentāru – atbilžu tabula, uz 12 (divpadsmit) lapām.
2. pielikums:
 - I. Nartišas iesniegums publiskās apspriešanas protokolam, uz 9 (deviņām) lapām.

Protokolu sagatavoja V. Terjaņika

1. pielikums

1.1. Informācija no *Zoom* tērzētavas (“Chat Messages” ekrānattēli), uz 13
(trīspadsmit) lapām;

1.2. *Zoom* tērzētavas jautājumu/komentāru – atbilžu tabula, uz 12 (divpadsmit)
lapām.

Chat Messages

Q Search chat

Geo Consultants_1 56:06

GC

Vai kāds ir pieslēdzies no Valsts vides dienesta?

draize 01:34:46

D

Jau tagad Granīta un Krustpils ielas ir noslogotas. Kas notiks 36 mēn. vēl papildus noslogojot no plkst.7:00 līdz 19:00?

Maija Liepa 01:39:29

ML

Sabiedriskā apspriešana NAV domāta tāpēc, lai vairāk nekā stundu klausītos "ūdeni"

Viesis 01:42:15

V

Ja nebūtu tur miljons komentāri no malas, tas aizņemtu uz pusi mazāk. Cilvēki nespēj savaldīties

Maija Liepa 01:45:36

ML

Cilvēkiem nav pienākums klausīties prezentāciju. Cilvēki atnāca uzdot jautājumus. Tā ir sabiedriskās apspriešanas jēga. Tā nav lekcija, kur pasīvi jāklausās. Un nav neviena likuma, kas paredz, ka prezentācijām jābūt tik garām.

Gena Gena 01:51:07

Chat Messages

Q Search chat

Gena Gena 01:51:07

GG

Vai tiks nemti vērā vairāk nekā 2000 balss pret šīs rūpniecības būvešanas savaktās portālā [Manabalss.lv](https://manabalss.lv) vai lai šos cilvēkus sadzirdētu ir cita kārtība?
<https://manabalss.lv/i/3222>

Maija Liepa 01:51:32

ML

Šobrīd izskatās, ka tiek darīts viss, lai izstiept laiku lēni lasot prezentācijas slaidus, un neļaut cilvēkiem uzdot jautājumus

atis1 01:52:21

A

Varbūt koki izdzīvos, bet kāda būs ietekme uz cilvēku plaušām? Šeit nav mazapdzīvots rajons. Pat ja tā būtu, runa ir par cilvēkiem

draize 01:58:08

D

"Tuvākās apdzīvotās vietas atrodas ievērojamā attālumā - 823m." Vai tiešām tas ir ievērojams attālums!?

tv 02:00:22

T

Izskatās, ka apspriešana ir organizēta formāli ķeksītim, lai iedzīvotāji nevarētu uzdot svarīgus

Chat Messages

 Search chat

tv 02:00:22

T

Izskatās, ka apspriešana ir organizēta formāli ķeksītim, lai iedzīvotāji nevarētu uzdot svarīgus jautājumus, jo IVN ir ar būtiskām problēmām, formāls, bet ne pēc būtības (izlasīju visas 278 lapas)

Geo Consultants_1 02:01:12

GC

Jautājumus būs iespējams uzdot pēc prezentācijas

Maija Liepa 02:04:49

ML

Kāpēc jautājumu uzdošanai laika būs "cik paliks pāri", bet prezentācijas laiks nav limitēts? Tā ir liela necieņa pret cilvēkiem, kas šo ir jau izlasījuši, un kuri atnāca uzdot jautājumus.

Maija Liepa 02:07:13

ML

Izskatās, ka kundze pati šo lasa pirmo reizi.

Anton Voprosov 02:09:27

AV

Labvakar! Prezentāciju var apskatīt arī neklātienē, bet cilvēki primāri interesējas par savu drošību: aicinu detalizēti aprakstīt potenciālas avarijas mērogu - sliktāku scenāriju ar domino efektu.

Chat Messages

Q Search chat

Anton Voprosov 02:09:27

AV

Labvakar! Presentāciju var apskatīt arī neklātienē, bet cilvēki primāri interesējas par savu drošību: aicinu detalizēti aprakstīt potenciālas avarijas mērogu - sliktāku scenāriju ar domino efektu.

Geo Consultants_1 02:10:16

GC

Laika posmā no 16.01. līdz 26.01.2026. SIA "Geo CConsultants" tīmekļvietnē tiks publicēta prezentācija par paredzēto darbību un interesentiem būs iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes rakstot uz e-pasta adresi gc@geoconsultants.lv

Anton Voprosov 02:12:41

AV

Vides Dienestam ir grūtības veikt kontroli. Aconē jau bija milzīgs ugunsgrēks ar atkritumiem un VVD nesanāca to novērst.

Rūta 02:14:19

R

Lūdzu, aprakstiet plānoto reakciju uz kompleksiem scenārijiem (ārkārtas situāciju pārvaldība), kas ietver:

- vairāku sistēmu vienlaicīgu atteici;
- ārējo faktoru negatīvo ietekmi;
- kaskādes veida notikumu attīstību

Chat Messages

🔍 Search chat

Vineta Maskava, Valsts ... 02:15:52

VM

Labdien! Valsts vides dienests ir pieslēdzies attālināti.

Geo Consultants_1 02:16:37

GC

Vineta Maskava, vai Jums būs iespēja ieslēgt mikrofonu?

Vineta Maskava, Valsts ... 02:17:11

VM

Ja dos iespēju

Geo Consultants_1 02:18:43

GC

Mikrofons Jums ir ieslēgts

Vineta Maskava, Valsts ... 02:19:21

VM

Jā ir

Maija Liepa 02:20:00

ML

Vai valsts vides dienests varētu paskaidrot, ka sabiedriskā apspriešana nav domāta tikai tāpēc, lai cilvēkiem būtu gandrīz divas stundas jāklausa, kā prezentētājs lēni lasa slaidus?

Vineta Maskava, Valsts ... 02:22:25

Chat Messages

 Search chat

Vineta Maskava, Valsts ... 02:22:35

VM

Sabiedriskajā apspriešanā tiek sniegta informācija un ir iespēja uzdot jautājumus. Jautājumus var iesniegt arī rakstveidā, gan šeit čatā, gan arī sūtot uz Valsts vides dienestu.

Gena Gena 02:26:34

GG

Vai ir veikti pētījumi, kā šādu projektu realizācija ārzemēs ietekmēja iedzīvotāju nekustamo īpašumu cenu. Ja ir ietekmējuši, tad kāda veida kompensācijas tiek paredzētas?

Gena Gena 02:27:56

GG

Kāpēc atkritumus nevar vest uz Švenk rūpnīcu Brocēnos, esmu dzirdējis, ka uzņēmums ir gatavs pieņemt atkritumus, ja tos pareizi sagatavo.

Gena Gena 02:30:19

GG

Vai Valsts vides dienestam ir zināms, ka portālā <https://manabalss.lv/i/3222> ir savākti vairāk nekā 2000 balsu pret šādu projektu, un vai tie tiks ņemti vērā?

Vineta Maskava, Valsts ... 02:30:36

VM

Jā, ir zināms

Chat Messages

 Search chat

Rūta 02:31:47

R

Kādus kritērijus uzņēmums ir noteicis pieņemamā riska līmeņa definēšanai? Lūdzu, raksturojiet uzņēmuma visaptverošo riska pārvaldības stratēģiju.

Anton Voprosov 02:37:10

AV

Modernas tehnoloģijas, aha. Pašlaik Jums nesanāca pat labu skaņu šeit nodrošināt.

Anete Liepiņa 02:39:57

AL

Lūgums informēt klātesošos, ka viņu radītais fona troksnis diemžēl traucē sadzirdēt cilvēku uzdotos jautājumus tiem, kas pieslēgušies attālināti.

Rūta 02:40:07

R

Kāds ir plānotais rīcības plāns piesārņojošo vielu emisiju normu pārsniegšanas gadījumā?

Valērija 02:48:26

V

Rūta 02:55:38

Chat Messages

 Search chat

Rūta 02:55:38

R

Kas ir iemesls tam, ka tiešsaistes dalībnieku jautājumi tiek mazāk ņemti vērā nekā klātienē uzdotie?

Anton Voprosov 03:00:17

AV

Bildes pārsvarā par ideālu darbu, bet parādiet maksimālas avārijas situācijas bildes.

Gena Gena 03:03:56

GG

Kā šo projektu ietekmē VUGD neesamība Salaspils novadā ?

[Collapse All](#) ^

Viesis 03:08:35

V

Rīgas VUGD ir tuvāks nekā Salaspils centrs

Anton Voprosov 03:04:30

AV

Kalnciemā "EcoLead" projektā arī solīja modernu kontroli, bet realitātē ir pārkāpumi un jau bija upuri.

draize 03:23:45

D

Getliņu atkritumu skābā smaka ļoti bieži jūtama

Chat Messages

 Search chat

draize 03:23:45

D

Getliņu atkritumu skābā smaka ļoti bieži jūtama Aconē. Ņemot vērā, ka tā nav katru dienu, vai šis ir ņemts vērā?

Anton Voprosov 03:33:04

AV

Arī Latvijas VVD dažreiz ignore kļūdas dokumentos, arī nopietnos. "EcoLead" projektā, piemēram.

Maija Liepa 03:35:01

ML

Vai tad, ja rūpnīcas darbības laikā būs pārkāpumi, vai tas arī tiks tik viegli norakstīts kā "nu gadās kļūdiņa"?

Lūgums uzdot šo jautājumu

Maija Liepa 03:36:16

ML

(jautājums kā turpinājums iepriekšējai atbildei)

Viesis 03:41:25

V

Kāda jēga, ja cilvēki uzdod vienus un tos pašus jautājumus 😊

1 Reply ▾

Chat Messages

 Search chat

Viesis 03:41:25

V

Kāda jēga, ja cilvēki uzdod vienus un tos pašus jautājumus 😊

[Collapse All](#) ^

Maija Liepa 03:48:45

ML

Jēga ir tikai klausīties, kā prezentētāji lēni lasa slaidus, vai ne?

Aleksis Siliņš 03:45:03

AS

Ierosinājums: Būvējat savu kūpinātavu 400 km uz Krievijas Federācijas pusi, zeme lētāka, un dzelzceļam darbs.

Maija Liepa 03:46:27

ML

Ja risku izvērtējumu veic tie, kas neko no tā nesaprot, tad skaidrs, ka neviens nekādus riskus neredz

Bet tas nenozīmē, ka risku nav.

Gena Gena 03:47:13

GG

Griekijai un Bulgārijai kāds cipars ir šajā slaidā?

Chat Messages

Q Search chat

Maija Liepa 03:50:30

ML

Kāpēc VVD pārstāvji nekomentē kļūdas IVN ziņojumā?

Gena Gena 03:51:09

GG

Vai projektā ir paredzēta Bumbu patvertne, ja jā, tad uz cik cilvēkiem un vai to varēs izmantot tikai darbinieki, vai arī apkaimes iedzīvotāji?

Geo Consultants_1 03:51:37

GC

Ņemot vērā, ka sanāksme tuvojas noslēgumam (kā arī klātienēs dalībnieku aktīvo interesi), uz visiem tērzētavas jautājumiem nav iespējams atbildēt. Tekstveidā uzdotie jautājumi tiks iekļauti protokolā, kur arī tiks sniegtas atbildes.

Maija Liepa 03:53:21

ML

Kāpēc zoom dalībniekiem tika nozagts laiks, kad prezentētājas kundze lēni lasīja slaidus?

Anton Voprosov 03:56:41

AV

Kad dega atkritumi Slokā, tad Jūrmala bija evakuācijas malā un dūmi sasniedza pat Rīgu.

Gena Gena 03:59:29

Chat Messages

 Search chat

Gena Gena 03:59:29

GG

Ļoti labs jautājums par nekustamā īpašuma vērtību

Anton Voprosov 04:01:27

AV

Iedarbinam Maskavas roku Latvijas labā!

Naldis 04:03:09

N

Kāda būs satiksmes noslodze un kā tas ietekmēs apkaimi, iedzīvotājus, dabas vidi šurp turp braucošais transports ar atkritumiem kuri bis nogādāti rūpnīca un bīstamie un arī bīstamie atkritumi kuri tiks nogādāti prom no rūpnīcas?

Vineta Maskava, Valsts ... 04:04:54

VM

VVD sniegs atzinumu, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pēc sabiedriskās apspriešanas noslēgšanās un saņemto iedzīvotāju viedokļu apkopošanas. Pēc kuras ierosinātāja papildinās ziņojumu, vērtējot saņemto sabiedrības priekšlikumus, un iesniegs VVD. Nepieciešamības gadījumā VVD lūgs paredzētās darbības ierosinātāju papildināt vai precizēt ziņojumu.

Aleksis Siliņš 04:04:55

AS

Chat Messages

 Search chat

Kāda bus satiksmes noslodze un kā tas ietekmēs apkaimi, iedzīvotājus, dabas vidi šurp turp braucošais transports ar atkritumiem kuri būs nogādāti rūpnīca un bīstamie un arī bīstamie atkritumi kuri tiks nogādāti prom no rūpnīcas?

Vineta Maskava, Valsts ... 04:04:54

VVD sniegs atzinumu, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pēc sabiedriskās apspriešanas noslēgšanās un saņemto iedzīvotāju viedokļu apkopošanas. Pēc kuras ierosinātāja papildinās ziņojumu, vērtējot saņemto sabiedrības priekšlikumus, un iesniegs VVD. Nepieciešamības gadījumā VVD lūgs paredzētās darbības ierosinātāju papildināt vai precizēt ziņojumu.

Aleksis Siliņš 04:04:55

Atbalstu priekšlikumu lūdzu pieskaitīt manu balsi šim ierosinājumam.

Gena Gena 04:06:57

Esmu pret

Ieva Dimdina 04:09:12

Paldies Ansim!

Nr.	Laiks	Dalībnieka vārds	Jautājums no Zoom tērzētavas	Atbilde
	–	Kalba Online54	Labdien. Kur var elektroniski iesniegt iesniegumu, ka esmu pret atkritumu dedzināšanas rūpnīcas celtniecību?	Atbilde tika sniegta rakstiski tērzētavā Zoom sanāksmes laikā To ir iespējams iesniegt Valsts vides dienestā oficiālajā epastā. Epasts parādīsies prezentācijas slaidos.
	56:06	Geo Consultants_1	Vai kāds ir pieslēdzies no Valsts vides dienesta?	Atbilde nesejo.
	01:34:46	Draize	Jau tagad Granīta un Krustpils ielas ir noslogotas. Kas notiks 36 mēn. vēl papildus noslogojot no plkst.7:00 līdz 19:00?	Atbilde tika sniegta mutiski sanāksmes laikā Prognozēts, ka lielākais transporta radītais satiksmes intensitātes pieaugums tiks novērots 1. būvniecības etapā (kura ilgums ir 8 mēneši), kad notiks teritorijas sagatavošanas darbi. Būvtehnika atradīsies būvlaukumā. Būvdarbu laikā būvlaukumā celtniecības darbus vienlaikus vidēji veiks ar 4 smagās tehnikas vienībām. Kravu piegādēm tiks izmantoti 4 pašizgāzēji un 2 betonmaisītāji.
	01:39:29	Maija Liepa	Sabiedriskā apspriešana NAV domāta tāpēc, lai vairāk nekā stundu klausītos "ūdeni"	Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk - IVN) procedūra tiek veikta atbilstoši likumam „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta noteikumiem Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”, kas nosaka detalizētu IVN procedūras kārtību, tajā skaitā IVN ziņojuma sabiedriskās apspriešanas procedūru.
	01:42:15	Viesis	Ja nebūtu tur miljons komentāri no malas, tas aizņemtu uz pusi mazāk. Cilvēki nespēj savaldīties	Pieņemts zināšanai. Rakstveida atbilde nav nepieciešama.
	01:45:36	Maija Liepa	Cilvēkiem nav pienākums klausīties prezentāciju. Cilvēki atnāca uzdot jautājumus. Tā ir sabiedriskās apspriešanas jēga. Tā nav lekcija, kur pasīvi jā klausās. Un nav neviena likuma, kas paredz, ka prezentācijām jābūt tik garām.	IVN procedūra tiek veikta atbilstoši likumam „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta noteikumiem Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”, kas nosaka detalizētu IVN procedūras kārtību, tajā skaitā IVN ziņojuma sabiedriskās apspriešanas procedūru.

01:51:07	Gena Gena	Vai tiks nemti vērā vairāk nekā 2000 balss pret šīs rūpniecības būvešanas savaktās portālā Manabalss.lv vai lai šos cilvēkus sadzirdētu ir cita kārtība? https://manabalss.lv/i/3222	Pieņemts zināšanai. IVN procedūra tiek veikta atbilstoši likumam „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta noteikumiem Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”, kas nosaka detalizētu IVN procedūras kārtību. Lūdzam visus priekšlikumus iesniegt rakstiski Valsts vides dienestā (Rūpniecības ielā 23, Rīga, LV – 1045, tālrunis: 67084200, e-pasts: pasts@vvd.gov.lv , tīmekļa vietne: www.https://www.vvd.gov.lv/lv) līdz 2026. gada 26. Janvārim vai rakstot uz e-pasta adresi: gc@geoconsultants.lv .
01:51:32	Maija Liepa	Šobrīd izskatās, ka tiek darīts viss, lai izstiept laiku lēni lasot prezentācijas slaidus, un neļaut cilvēkiem uzdot jautājumus	IVN procedūra tiek veikta atbilstoši likumam „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta noteikumiem Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”, kas nosaka detalizētu IVN procedūras kārtību, tajā skaitā IVN ziņojuma sabiedriskās apspriešanas procedūru.
01:52:21	atis1	Varbūt koki izdzīvos, bet kāda būs ietekme uz cilvēku plaušām? Šeit nav mazapdzīvots rajons. Pat ja tā būtu, runa ir par cilvēkiem	Atbilde tika sniegta mutiski sanāksmes laikā Par ietekmi uz veselību. Es gribētu sākt ar to daļu, ka mēs uzdevām jautājumu Veselības inspekcijai, vai viņi mums palīdz ar šo izvērtējumu par iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību, kā tieši jaunā stacija to varētu ietekmēt. Veselības inspekcija mums atbildēja skaidri, ka iesniedziet mums visus IVN emisiju rādītājus. Tas, kas tagad būs pabeigts ziņojumā, un Veselības inspekcija attiecīgi veiks izpēti un sniegs atbildi, vai šī ietekme uz veselību ir sagaidāma vai nav. Tā kā Veselības inspekcija aizsargā jūs, protams!” Papildus informācija IVN izstrādes laikā tika veikta pieejamo informācijas avotu analīze, tostarp recenzēto zinātnisko publikāciju, Pasaules Veselības organizācijas un Apvienotās Karalistes Veselības drošības aģentūras ziņojumu analīze par

				iespējamo atkritumu koģenerācijas darbības ietekmi uz cilvēka veselību. Analīzē tika apskatītas publikācijas, kas pievērš uzmanību to cilvēku grupām, kas dzīvo koģenerācijas stacijas tuvumā. Balstoties uz iegūtajiem rezultātiem, secināts, ka ietekmes uz cilvēku veselību, kas varētu būt saistītas ar dzīvošanu atkritumu koģenerācijas stacijas tuvumā, nav sagaidāmas.
	01:58:08	Draize	"Tuvākās apdzīvotās vietas atrodas ievērojamā attālumā - 823m." Vai tiešām tas ir ievērojams attālums!?	Gan Salaspils, gan Ropažu novada teritorijas plānojuma dokumentos nav noteikti minimālie attālumi no rūpnieciskajiem objektiem līdz apdzīvotām vietām. Tādējādi, izvērtējot Uzņēmuma attālumu un izvietojumu, tiek ņemti vērā Rīgas valstspilsētas teritorijas un apbūves noteikumi. Saskaņā ar šajos noteikumos izvirzītajiem nosacījumiem jaunu rūpniecības uzņēmumu objektus, kuros plānota A kategorijas piesārņojoša darbība, drīkst izvietot ne tuvāk kā 300 m attālumā no teritorijām, kurās dzīvojamā apbūve ir viens no atļautajiem zemes izmantošanas veidiem.
	02:00:22	tv	Izskatās, ka apspriešana ir organizēta formāli ķeksītīm, lai iedzīvotāji nevarētu uzdot svarīgus jautājumus, jo IVN ir ar būtiskām problēmām, formāls, bet ne pēc būtības (izlasīju visas 278 lapas)	IVN procedūra tiek veikta atbilstoši likumam „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta noteikumiem Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”, kas nosaka detalizētu IVN procedūras kārtību, tajā skaitā IVN ziņojuma sabiedriskās apspriešanas procedūru.
	02:01:12	Geo Consultants_1	Jautājumus būs iespējams uzdot pēc prezentācijas	<i>Sanāksmes sākumā tika sniegta informācija par tās gaitu: pirmā daļa – prezentācijas, otrā daļa – jautājumu/atbilžu sesija.</i>
	02:04:49	Maija Liepa	Kāpēc jautājumu uzdošanai laika būs "cik paliks pāri", bet prezentācijas laiks nav limitēts? Tā ir liela necieņa pret cilvēkiem, kas šo ir jau izlasījuši, un kuri atnāca uzdot jautājumus.	<i>Sanāksmes sākumā tika sniegta informācija par tās gaitu: pirmā daļa – prezentācijas, otrā daļa – jautājumu/atbilžu sesija.</i> <i>Oficiālā prezentācija klātienē dalībnieku aktīvās komentēšanas dēļ tika vairākkārt pārtraukta, kā rezultātā tās norise neparedzēti ietilpa.</i>

	02:04:49	Maija Liepa	Izskatās, ka kundze pati šo lasa pirmo reizi.	<i>Nav attiecināms.</i>
	02:09:27	Anton Voprosov	Labvakar! Prezentāciju var apskatīt arī neklātienē, bet cilvēki primāri interesējas par savu drošību: aicinu detalizēti aprakstīt potenciālas avarijas mērogu - sliktāku scenāriju ar domino efektu.	Sākotnējo risku identificēšanu ir veicis Zviedrijas–Somijas inženierijas projektēšanas uzņēmums “AFRY”. Izstrādātajā HAZID (Hazard Identification/ Risku identifikācija) dokumentā ir identificēti potenciālie riski, ko varētu izraisīt Paredzētā darbība. Sliktākais iespējamais avārijas scenārijs ar domino efekta rašanos var rasties no bunkura ugunsgrēka, kas izplatās uz citām stacijas daļām. Tikai gadījumos, ja uguns netiek nekavējoties apturēta, tas var izplatīties uz citām stacijas sistēmām un/vai izraisīt struktūras bojājumus, sekundāras eksplozijas. Tomēr šī ietekme, ņemot vērā augstos stacijas drošības pasākumus, ticamākais tiks lokalizēta Objekta teritorijā. Objektā būs paredzēta daudzlīmeņu drošības sistēma, kas kā rezerve reaģēs gadījumos, kad pamatsistēma nenostādās. Piemēram, bunkurā tiks veikta 24/7 piegādātas kravas kontrole, tai sk. videonovērošana, nepārtraukta operatora uzraudzība, tiks uzstādīti temperatūras sensori ar automātisku ūdensstrūklu iedarbināšanu temperatūras kāpuma gadījumā. Visi procesi tiks maksimāli automatizēti, minimizējot cilvēciskā faktora ietekmi (kā piemēram, reaģēšanas ātrums). Pati bunkura ēka tiks būvēta no stiegrota (armēta) betona, kura stiprība būs pietiekama, lai izturētu arī ugunsgrēka ietekmi.
	02:10:16	Geo Consultants_1	prezentācija par paredzēto darbību un interesentiem būs iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes rakstot uz e-pasta adresi gc@geoconsultants.lv	<i>Informatīva ziņa no konsultanta.</i>
	02:12:41	Anton Voprosov	Vides Dienestam ir grūtības veikt kontroli.	<i>Pieņemts zināšanai. Valsts vides dienesta kompetences jautājums.</i>

			Aconē jau bija milzīgs ugunsgrēks ar atkritumiem un VVD nesanāca to novērst.	
	02:14:19	Rūta	Lūdzu, aprakstiet plānoto reakciju uz kompleksiem scenārijiem (ārkārtas situāciju pārvaldība), kas ietver: - vairāku sistēmu vienlaicīgu atteici; - ārējo faktoru negatīvo ietekmi; - kaskādes veida notikumu attīstību	Iekārta ir klasificēta kā augsta riska objekts (C kategorija saskaņā ar MK Nr. 563 "Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība"), tāpēc līdz Objekta ekspluatācijai tiks izstrādāts Civilās aizsardzības plāns, t.sk. detalizēts ārkārtas situāciju plāns. Paredzēts, ka plāns ietvers tādus punktus, kā: - automātisku sistēmas reaģēšanu. Tā nodrošinās ātru iekārtu un procesu apturēšanu, ugunsdzēsības sistēmu palaišanu; - vairāku sistēmu atteices gadījumā – tiks paredzētās rezerves sistēmas, tādas kā dīzelģenerators, UPS, rezerves ūdens tvertnes. Tiks veikta HAZOP analīze (riskas analīzes metode) un identificēti avārijas gadījumu scenāriji un darbības avārijas situācijas iestāšanās gadījumā; - ārējo faktoru ietekmi – piemēram, laikapstākļu (vētra, ugunsgrēks, lietusgāzes) ietekme – drenāža minimizēs iespējamo plūdu risku. - Kaskādes (Domino) notikumi – tiks izstrādāts precīzs plāns darbībām katrā avārijas gadījumā, t.sk. kaskādes notikumiem. Objekta potenciāla riska objekti tiks norobežoti no citām jūtīgām teritorijām. Piemēram, amonija hidroksīda 25 % tvertne tiks novietota drošā attālumā no ēkas un aprīkota ar uztverējbaseinu, kas var uzņemt 110 % no tvertnes tilpuma. Procesa vadību, uzraudzību un kontroli nodrošinās speciāli apmācīts, augsti kvalificēts personāls.
	02:15:52	Vineta Maskava, Valsts vides dienests	Labdien! Valsts vides dienests ir pieslēdzies attālināti.	–

	02:16:37	Geo Consultants_1	Vineta Maskava, vai Jums būs iespēja ieslēgt mikrofonu?	Informatīva ziņa no konsultanta.
	02:17:11	Vineta Maskava, Valsts vides dienests	Ja dos iespēju	–
	02:18:43	Geo Consultants_1	Mikrofons ir ieslēgts	Informatīva ziņa no konsultanta.
	02:19:21	Vineta Maskava, Valsts vides dienests	Jā ir	–
	02:20:00	Maija Liepa	Vai valsts vides dienests varētu paskaidrot, ka sabiedriskā apspriešana nav domāta tikai tāpēc, lai cilvēkiem būtu gandrīz divas stundas jāklausa, kā prezentētājs lēni lasa slaidus?	–
	02:22:35	Vineta Maskava, Valsts vides dienests	Sabiedriskajā apspriešanā tiek sniegta informācija un ir iespēja uzdot jautājumus. Jautājumus var iesniegt arī rakstveidā, gan šeit čātā, gan arī sūtot uz Valsts vides dienestu.	Atbilde no VVD tika sniegta rakstiski tērzētavā Zoom sanāksmes laikā.
	02:26:34	Gena Gena	Vai ir veikti pētījumi, kā šādu projektu realizācija ārzemēs ietekmēja iedzīvotāju nekustamo īpašumu cenu. Ja ir ietekmējuši, tad kāda veida kompensācijas tiek paredzētas?	Atbilde tika sniegta mutiski sanāksmes laikā Īslaicīgas tirgus cenas svārstības atzīmējums varētu būt uz būvniecības laiku stacijas, bet kopumā ilgtermiņā ir vērojamas citas tirgus tendences un īpašumu vērtības stabilizējas vai arī pat pieaug saskaņā ar kopējām tirgus tendencēm.
	02:27:56	Gena Gena	Kāpēc atkritumus nevar vest uz Švenk rūpnīcu Brocēnos, esmu dzirdējis, ka uzņēmums ir gatavs pieņemt atkritumus, ja tos pareizi sagatavo.	Atbilde tika sniegta mutiski sanāksmes laikā Cementa rūpnīcai nepieciešams citas kvalitātes kurināmais, kas tiek iegūts no atkritumiem, kas raksturīgs ar augstu kvalitāti un zemu mitrumu. Mūsu gadījumā mums te ir zema kvalitāte un augsts mitrums, un mēs tādā ziņā arī nekonkurējam par šo resursu kā tādu. Viņi izmantos to, ko izmanto, kas jau tiek ražots no Latvijas dažādiem uzņēmumiem, un mēs izmantosim tos atlikumus, kas nonāk poligonā.

	02:30:19	Gena Gena	Vai Valsts vides dienestam ir zināms, ka portālā https://manabalss.lv/i/3222 ir savākti vairāk nekā 2000 balsu pret šādu projektu, un vai tie tiks ņemti vērā?	–
	02:30:36	Vineta Maskava, Valsts vides dienests	Jā, ir zināms	–
	02:31:47	Rūta	Kādus kritērijus uzņēmums ir noteicis pieņemamā riska līmeņa definēšanai? Lūdzu, raksturojiet uzņēmuma visaptverošo riska pārvaldības stratēģiju.	Sākotnējo risku analīzi ir veicis AFRY uzņēmums. Pieņemamais riska līmenis tiek definēts saskaņā ar ALARP principu (<i>As Low As Reasonably Practicable</i>). Riska vadības pamatprincips, kas nosaka, ka risks jāsamazina līdz iespējami zemākajam līmenim, ciktāl tas ir īstenojams. Visaptverošā stratēģija ietver hierarhisku pieeju: - Prevencija → Inženiertehniskie risinājumi (ATEX zonējums, automātiska detekcija, redundance, aizsargbarjeras). - Aizsardzība → Monitorings (CEMS, gruntūdens urbumi, radiācijas detektori), darbinieku apmācības, individuālie aizsardzības līdzekļi, aizsargzonas. - Reaģēšana → Ārkārtas rīcības plāni, mācības, ātra izolācija. Riska vadība balstās uz to pastāvīgu uzlabošanu: riski tiek identificēti, analizēti un kontrolēti, izmantojot atbilstošas metodes, kā arī regulāri veicot pārbaudes un uzlabojumus.
	02:37:10	Anton Voprosov	Modernas tehnoloģijas, aha. Pašlaik Jums nesanāca pat labu skaņu šeit nodrošināt.	- Objektā paredzēta daudzlīmeņu drošības sistēma, kas nodrošinās rezerves reakciju situācijās, kad pamatsistēma nedarbosies. - Ēka tiks būvēta no stiegrota (armēta) betona, kura stiprība būs pietiekama, lai izturētu arī ugunsgrēka ietekmi. - Vienlaikus tiks veikta 24/7 piegādāto kravu kontrole, tajā skaitā bunkurā paredzēta: videonovērošana,

				nepārtraukta operatora uzraudzība, temperatūras sensori ar automātisku ūdensstrūklu iedarbināšanu temperatūras kāpuma gadījumā. - Rūpnīcas vadībā un kontrolē tiks saņemti aptuveni 7000 dažādi ar procesu saistītie signāli. Automātiskajā procesa vadības sistēmā tiks noteiktas procesa parametru robežvērtības, kuras sasniedzot, ir paredzētas atbilstošas signālu reakcijas (procesā norises korekcija, operatora brīdināšana vai iekārtas darbības droša apturēšana, u.tml.). Visi procesi tiks maksimāli automatizēti, minimizējot cilvēciskā faktora ietekmi (piemēram, reaģēšanas ātrumu).
	02:39:57	Anete Liepiņa	Lūgums informēt klātesošos, ka viņu radītais fona troksnis diemžēl traucē sadzirdēt cilvēku uzdotos jautājumus tiem, kas pieslēgušies attālināti.	<i>Tiek informēti klātienē dalībnieki.</i>
	02:40:07	Rūta	Kāds ir plānotais rīcības plāns piesārņojošo vielu emisiju normu pārsniegšanas gadījumā?	Iekārtas vadību veiks automātiska vadības kontroles iekārta, kura ir saistīta ar nepārtrauktā izmešu monitoringa sistēmu ar mērķi nodrošināt iekārtas darbību saskaņā ar A kategorijas piesārņojošās darbības atļauju, kuru VVD izdos pirms iekārtas ekspluatācijas uzsākšanas. Iekārtas vadības sistēma nodrošinās, ka gadījumā, ja emisijas uzrādīs tendenci palielināties, iekārtas operatoram tiks dots signāls pārtraukt kurināmā iekraušanu sadedzināšanas kamerā līdz brīdim, kad emisiju dinamika uzrāda stabilizāciju normālā režīmā. Noteiktos gadījumos iekārtas veic automātisko apstāšanos.
	02:48:26	Valērija	Komentē ar 🗨️	—
	02:55:38	Rūta	Kas ir iemesls tam, ka tiešsaistes dalībnieku jautājumi tiek mazāk ņemti vērā nekā klātienē uzdotie?	<i>Nemot vērā, ka sanāksme tuvojas noslēgumam (kā arī klātienē dalībnieku aktīvo interesi), uz visiem tērzētavas jautājumiem nav iespējams atbildēt. Tekstveidā uzdotie jautājumi tiks iekļauti protokolā, kur arī tiks sniegtas atbildes.</i>

03:00:17	Anton Voprosov	Bildes pārsvarā par ideālu darbu, bet parādiet maksimālas avārijas situācijas bildes.	Sākotnējo risku identificēšanu ir veicis Zviedrijas–Somijas inženierijas projektēšanas uzņēmums “AFRY”. Izstrādātajā HAZID (Hazard Identification/ Risku identifikācija) dokumentā ir identificēti potenciālie riski, ko varētu izraisīt Paredzētā darbība. Sliktākais iespējamais avārijas scenārijs ar domino efekta rašanos var rasties no bunkura ugunsgrēka, kas izplatās uz citām stacijas daļām. Tikai gadījumos, ja uguns netiek nekavējoties apturēta, tas var izplatīties uz citām stacijas sistēmām un/vai izraisīt struktūras bojājumus, sekundāras eksplozijas. Tomēr šī ietekme, ņemot vērā augstos stacijas drošības pasākumus, ticamākais tiks lokalizēta Objekta teritorijā. Objektā būs paredzēta daudzlīmeņu drošības sistēma, kas kā rezerve reaģēs gadījumos, kad pamatsistēma nenostādās. Piemēram, bunkurā tiks veikta 24/7 piegādātas kravas kontrole, t.sk. videonovērošana, nepārtraukta operatora uzraudzība, tiks uzstādīti temperatūras sensori ar automātisku ūdensstrūklu iedarbināšanu temperatūras kāpuma gadījumā. Visi procesi tiks maksimāli automatizēti, minimizējot cilvēciskā faktora ietekmi (kā piemēram, reaģēšanas ātrums). Pati bunkura ēka tiks būvēta no stiegrota (armēta) betona, kura stiprība būs pietiekama, lai izturētu arī ugunsgrēka ietekmi.
03:03:56	Gena Gena	Kā šo projektu ietekmē VUGD neesamība Salaspils novadā ?	Pieņemts zināšanai. VUGD ir izvietots pietiekami blīvi, nodrošinot operatīvu reaģēšanu visā Latvijas teritorijā.
03:08:35	Viesis	<i>Atbildes komentārs:</i> Rīgas VUGD ir tuvāks nekā Salaspils centrs 😊	–
03:04:30	Anton Voprosov	Kalnciemā "EcoLead" projektā arī solīja modernu kontroli, bet realitātē ir pārkāpumi un jau bija upuri.	Nav attiecināms.
03:23:45	Draize	Getliņu atkritumu skābā smaka ļoti bieži jūtama Aconē. Ņemot vērā, ka tā nav katru dienu, vai šis ir ņemts vērā?	Smaku izkliedes aprēķinā ir ņemti vērā LVĢMC oficiālie dati par smaku fonu gada vidējo koncentrāciju

				griezumā. Saskaņā ar šiem datiem galvenais smaku avots ir saistāms ar TEC-2. Tomēr smaku intensitāte ir tāda, kas nevar radīt organoleptiskus traucējumus iedzīvotājiem. Stacijas darbības laikā saņemot sūdzības par smaku izplatību ārpus uzņēmuma teritorijas, operatoram nekavējoties jānodrošina smaku emisijas mērīšana, kuru veic attiecīgajā jomā akreditēta laboratorija saskaņā ar MK noteikumu Nr. 724 "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos" prasībām.
	03:33:04	Anton Voprosov	Arī Latvijas VVD dažreiz ignore kļūdas dokumentos, arī nopietnos. "EcoLead" projektā, piemēram.	Nav attiecināms.
	03:35:01	Maija Liepa	Vai tad, ja rūpnīcas darbības laikā būs pārkāpumi, vai tas arī tiks tik viegli norakstīts kā "nu gadās kļūdiņa"?	Stacijas darbība tiks stingri regulēta un uzraudzīta atbilstoši A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujai, uzraudzību veiks Valsts vides dienests saskaņā ar vides nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām.
	03:35:15	Maija Liepa	Lūgums uzdot šo jautājumu	–
	03:36:16	Maija Liepa	(jautājums kā turpinājums iepriekšējai atbildei)	–
	03:41:25	Viesis	Kāda jēga, ja cilvēki uzdod vienus un tos pašus jautājumus 😊	Jautājumi, kas pārklājas tērzētavā ar klātienē dalībnieku jautāto, atkārtoti netiek nolasīti.
	03:48:45	Maija Liepa	<i>Atbildes komentārs:</i> Jēga ir tikai klausīties, kā prezentētāji lēni lasa slaidus, vai ne?	IVN procedūra tiek veikta atbilstoši likumam „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta noteikumiem Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”, kas nosaka detalizētu IVN procedūras kārtību, tajā skaitā IVN ziņojuma sabiedriskās apspriešanas procedūru.
	03:45:03	Aleksis Siliņš	Ierosinājums: Būvējat savu kūpinātavu 400 km uz Krievijas Federācijas pusi, zeme lētāka, un dzelzceļam darbs.	–
	03:46:27	Maija Liepa	Ja risku izvērtējumu veic tie, kas neko no tā nesaprot, tad skaidrs, ka neviens nekādus riskus neredz	Sākotnējo risku identificēšanu ir veicis Zviedrijas–Somijas inženierijas projektēšanas uzņēmums “AFRY”.
	03:46:50	Maija Liepa	Bet tas nenožīmē, ka risku nav.	Izstrādātajā HAZID (Hazard Identification/ Risku

				identifikācija) dokumentā ir identificēti potenciālie riski, ko varētu izraisīt Paredzētā darbība.
	03:47:13	Gena Gena	Griekijai un Bulgārijai kāds cipars ir šajā slaidā?	Prezentācijas slaidā, kurā ir karte ar CEWEP (Eiropas atkritumu reģenerācijas staciju konfederācija) datiem par 2023. gadu nav datu par Grieķiju un Bulgāriju, jo šajās valstīs nav darbojošās atkritumu reģenerācijas stacijas.
	03:50:30	Maija Liepa	Kāpēc VVD pārstāvji nekommentē kļūdas IVN ziņojumā?	–
	03:51:09	Gena Gena	Vai projektā ir paredzēta Bumbu patvertne, ja jā, tad uz cik cilvēkiem un vai to varēs izmantot tikai darbinieki, vai arī apkaimes iedzīvotāji?	Nav paredzēta.
	03:51:37	Geo Consultants_1	Ņemot vērā, ka sanāksme tuvojas noslēgumam (kā arī klātienēs dalībnieku aktīvo interesi), uz visiem tērzētavas jautājumiem nav iespējams atbildēt. Tekstveidā uzdotie jautājumi tiks iekļauti protokolā, kur arī tiks sniegtas atbildes.	Informatīva ziņa no konsultanta.
	03:53:21	Maija Liepa	Kāpēc zoom dalībniekiem tika nozagts laiks, kad prezentētājas kundze lēni lasīja slaidus?	IVN procedūra tiek veikta atbilstoši likumam „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta noteikumiem Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību”, kas nosaka detalizētu IVN procedūras kārtību, tajā skaitā IVN ziņojuma sabiedriskās apspriešanas procedūru, t.sk. sanāksmes norisi hidbrīdformātā. Informatīva ziņa no konsultanta Zoom tiešsaiste laikā: “Ņemot vērā, ka sanāksme tuvojas noslēgumam (kā arī klātienēs dalībnieku aktīvo interesi), uz visiem tērzētavas jautājumiem nav iespējams atbildēt. Tekstveidā uzdotie jautājumi tiks iekļauti protokolā, kur arī tiks sniegtas atbildes.”
	03:56:41	Anton Voprosov	Kad dega atkritumi Slokā, tad Jūrmala bija evakuācijas malā un dūmi sasniedza pat Rīgu.	Nav attiecināms.
	03:59:29	Gena Gena	Ļoti labs jautājums par nekustamā īpašuma vērtību	Atbilde par šo jautājumu tika sniegta mutiski sapulces laikā.
	04:01:27	Anton Voprosov	Iedarbinam Maskavas roku Latvijas labā!	–

04:03:09	Naldis	Ķāda būs satiksmes noslodze un kā tas ietekmēs apkaimi, iedzīvotājus, dabas vidi šurp turp braucošais transports ar atkritumiem kuri bis nogādāti rūpnīca un bīstamie un arī bīstamie atkritumi kuri tiks nogādāti prom no rūpnīcas?	Paredzēts, ka satiksmes intensitāte palielināsies par aptuveni 7% no pašlaik esošās gada intensitātes. IVN ziņojumā tika modelētas trokšņu emisiju līmenis, t. sk. trokšņa izmaiņas no Paredzētās darbības satiksmes. Secināts, kā ar satiksmi saistīts trokšņu līmenis dienas laikā nepaaugstināsies vairāk nekā par 1 dB.
04:04:54	Vineta Maskava, Valsts vides dienests	VVD sniegs atzinumu, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pēc sabiedriskās apspriešanas noslēgšanās un saņemto iedzīvotāju viedokļu apkopošanas. Pēc kuras ierosinātāja papildinās ziņojumu, vērtējot saņemto sabiedrības priekšlikumus, un iesniegs VVD. Nepieciešamības gadījumā VVD lūgs paredzētās darbības ierosinātāju papildināt vai precizēt ziņojumu.	Informatīva ziņa no VVD.
04:04:55	Aleksis Siliņš	Atbalstu priekšlikumu lūdzi pieskaitīt manu balsi šim ierosinājumam.	–
04:06:57	Gena Gena	Esmu pret	–
04:09:12	Ieva Dimdina	Paldies Ansim!	–

2. pielikums

I. Nartišas Iesniegums publiskās apspriešanas protokolam, uz 9 (deviņām) lapām.

Iesniedzējs:

Inese Nartiša

Adrese - Līvzemes 12-8, Salaspils, LV-2169

Telefona numurs: +371 28935909

E-pasts: relnet4@yahoo.com

Latvija Pirmajā Vietā

Salaspils nodaļas vadītāja

Adresāts:

Publiskās apspriešanas protokolētājs

(plānotā atkritumu pārstrādes/

dedzināšanas rūpnīcas projekta IVN

apspriede Acones teritorijā)

IESNIEGUMS

publiskās apspriešanas protokolam

Par iesnieguma pievienošanu publiskās apspriešanas protokolam

Salaspils,

2026.gada 13.janvārī

Pamatojoties uz likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 3. panta otro punktu un 16.pantu 2.punktu, kas nosaka ka novērtējums izdarāms, pamatojoties uz ierosinātāja sniegto informāciju un informāciju, kas iegūta no ieinteresētajām valsts institūcijām un pašvaldībām, kā arī sabiedrības līdzdalības procesā, tai skaitā no sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem, iesniedzu rakstisko viedokli par plānoto atkritumu pārstrādes un sadedzināšanas rūpnīcu Acones teritorijā, Salaspils novadā.

Iesniegumam pievienots 7 lappas pušu dokuments (sk. pielikumā) ar detalizētu IVN ziņojuma analīzi un identificētajiem trūkumiem. Pielikumā apkopotie secinājumi norāda uz būtiskām nepilnībām IVN ziņojumā, tostarp:

- pelnu un izdedžu ilgtermiņa ietekmes neizvērtēšanu;
- atbildības trūkumu pēc iekārtas ekspluatācijas beigām;
- neatbilstību "piesārņotājs maksā" principa būtībai;
- CO₂ emisiju nepilnīgu un maldinošu analīzi;
- iespējamu tarifu pieaugumu iedzīvotājiem un slogu pašvaldības infrastruktūrai;
- risku, ka dedzināšana kļūst par konkurentu šķirošanai un pārstrādei;
- juridisko pretrunu starp "nebīstams" un "nekaitīgs".

Šie jautājumi ir būtiski sabiedrības tiesībām uz pilnīgu informāciju un uz atbildīgu lēmumu pieņemšanu par projektu, kura ietekme var ilgt vairākas desmitgades.

Pamatojoties iepriekšminētā,

lūdzu:

1. Pievienot šo iesniegumu publiskās apspriešanas protokolam pilnā apjomā.
2. Protokolā norādīt, ka iesniegums ir iesniegts rakstveidā ar 7 lappušu pielikumu.
3. Nodrošināt, ka iesniegums tiek pievienots IVN lietai kā oficiāls procesa dokuments.

Cieņā,

Inese Nartiša

Latvija Pirmajā Vietā

Salaspils nodaļas vadītāja

Pielikumā:

Komentāri un analīze par IVN ziņojuma nepilnībām, 7 lappuses, sagatavojis LPV Salaspils nodaļas biedrs Armands Zūkers.

LPV Viedoklis par plānotā atkritumu dedzināšanas projekta ietekmi

1. Par IVN robežām, atbildību un analīzes pilnīgumu

Šīs pozīcijas mērķis nav apšaubīt atkritumu apsaimniekošanas nepieciešamību. Mūsu mērķis ir izvērtēt, vai ietekmes uz vidi novērtējums ir veikts pilnīgi, godīgi un sabiedrībai saprotamā veidā.

Ietekmes uz vidi novērtējums nav tikai formāla procedūra. Tas ir instruments, ar kura palīdzību sabiedrībai un lēmumu pieņēmējiem ir jāiegūst pilnīgs priekšstats par projekta ilgtermiņa ietekmi, riskiem un alternatīvām. Ja kādi aspekti tiek aprakstīti selektīvi vai vispār netiek analizēti, sabiedrība tiek maldināta, pat ja formāli likuma prasības ir izpildītas.

Tādēļ turpmākajās sadaļās mēs neapstrīdam projekta ideju kā tādu, bet pievēršam uzmanību konkrētiem gadījumiem, kuros IVN sniegtā informācija ir nepilnīga, fragmentēta vai neatbilst būtiskiem jautājumiem. Šie trūkumi liedz sabiedrībai izdarīt informētu izvēli un liedz lēmumu pieņēmējiem objektīvi izvērtēt projekta ietekmi.

IVN ziņojumā vairāki tehniski un sistēmiski jautājumi tiek pieminēti, taču netiek padziļināti analizēti, atsaucoties uz to, ka tie neietilpst ietekmes uz vidi novērtējuma kompetencē. Šāda pieeja rada situāciju, kurā būtiski projekta aspekti tiek atzīti par nozīmīgiem, bet vienlaikus no tiem tiek atteikta analītiskā atbildība.

Piemēram, IVN ziņojumā ir aprakstīts, ka dedzinātava ir nepārtraukta procesa iekārta ar noteiktu tehnoloģisko darbības režīmu. Tajā pašā laikā netiek analizētas situācijas, kurās šī tehnoloģiskā nepieciešamība nonāk pretrunā ar mainīgu ekspluatācijas režīmu vai ārējiem ierobežojumiem. Šādas situācijas tiek pieminētas, bet to ietekme uz vidi netiek izvērtēta, jo tās tiek pasludinātas par ārpus IVN kompetences.

Līdzīga pieeja vērojama arī attiecībā uz atlieku un blakusproduktu apsaimniekošanu. IVN ziņojumā ir norādīti izdedži un pelni apjomi, kā arī to klasifikācija, tomēr netiek veikta pilnvērtīga ilgtermiņa analīze par šo atlieku uzkrāšanos, iespējamām avārijas situācijām un atbildību pēc iekārtas ekspluatācijas beigām. Arī šeit būtiski jautājumi tiek faktiski atstāti ārpus padziļinātas izvērtēšanas.

IVN ziņojumā vairākkārt tiek izmantots arguments, ka atsevišķi aspekti tiks risināti citās procedūrās vai ekspluatācijas posmā. Tomēr ietekmes uz vidi novērtējuma būtība ir tieši agrīna risku identificēšana, nevis to atlikšana uz vēlāku laiku. Ja potenciāli nozīmīgi riski tiek sistemātiski pārcelti ārpus IVN, sabiedrībai netiek sniegts pilnīgs priekšstats par projekta faktisko ietekmi.

Tādējādi IVN ziņojumā ir izveidota situācija, kurā dokumentā tiek piesaukti jautājumi, kas tieši ietekmē vides noslodzi un ilgtermiņa riskus, bet vienlaikus tiek apgalvots, ka to detalizēta analīze nav IVN uzdevums. Šāda selektīva pieeja apgrūtina projekta objektīvu izvērtēšanu un rada pamatotas šaubas par IVN pilnīgumu.

2. Blakusprodukti: izdedži un pelni kā ilgtermiņa vides ietekme

IVN ziņojumā ir norādīts, ka atkritumu dedzināšanas procesā kā blakusprodukti rodas izdedži un pelni, tomēr šo atlieku ilgtermiņa ietekme uz vidi netiek analizēta pietiekamā

LPV Viedoklis par plānotā atkritumu dedzināšanas projekta ietekmi

dziļumā. Dokumentā ir sniegti apjomi un tehniski risinājumi, bet netiek izvērtēts, ko šie apjomi nozīmē ilgtermiņā konkrētajā teritorijā.

Saskaņā ar projekta parametriem dedzinātava paredzēta darbam ar aptuveni 150–200 tūkstošiem tonnu atkritumu gadā, atkarībā no faktiskās jaudas un ekspluatācijas režīma. No šī apjoma pēc dedzināšanas paliek aptuveni 25–30 procenti cieta atlieku izdedžu un pelnu veidā. Tas nozīmē, ka gadā rodas apmēram 40–60 tūkstoši tonnu blakusproduktu.

No šīm atliekām lielāko daļu veido apakšējie izdedži, taču būtiska daļa ir arī lidojošie pelni un filtrācijas atlikumi, kas tiek klasificēti kā bīstamie atkritumi. IVN ziņojumā šie bīstamie pelni ir identificēti, tomēr nav sniegta detalizēta analīze par to uzkrāšanās, transportēšanas, ilgtermiņa glabāšanas un iespējamās noplūdes risku vairāku desmitgažu griezumā.

IVN koncentrējas uz normatīvu ievērošanu ekspluatācijas laikā, bet netiek analizēta situācija pēc iekārtas slēgšanas, kad blakusproduktu radītā ietekme uz vidi var saglabāties ilgstoši. Nav sniegts skaidrs izvērtējums par to, kā tiks nodrošināta atbildība par šīm atliekām 30–50 gadu perspektīvā.

Tādējādi IVN ziņojumā blakusprodukti ir atzīti kā būtisks procesa elements, taču to ietekme uz vidi ir izvērtēta fragmentāri. Sabiedrībai netiek sniegta pilnīga izpratne par to, kādu ilgtermiņa slogu šie apjomi var radīt augsnei, gruntsūdeņiem un apkārtējai videi kopumā.

3. Pelnu un izdedžu ietekme uz augsni un ūdeņiem – neizvērtēts risks

IVN ziņojumā ir detalizēti aprakstīti atkritumu dedzināšanas procesā radušies smagie pelni (izdedži) un viegie pelni jeb dūmgāzu attīrīšanas atlikumi. Saskaņā ar paša projekta datiem kopējais pelnu un izdedžu apjoms var sasniegt aptuveni 20–25 % no sadedzinātās atkritumu masas, kas gadā veido vairākus desmitus tūkstošu tonnu blakusproduktu.

IVN norāda, ka smagie pelni ir klasificējami kā nebīstami atkritumi, savukārt viegie pelni un dūmgāzu attīrīšanas atlikumi – kā bīstamie atkritumi. Tomēr ziņojumā netiek sniegta pilnvērtīga analīze par šo materiālu ķīmisko sastāvu un to iespējamo ietekmi uz augsni un gruntsūdeņiem ilgtermiņā.

Starptautiskā praksē ir zināms, ka atkritumu dedzināšanas pelni satur smagos metālus, piemēram, svini, kadmiju, dzīvsudrabu un arsēnu, kā arī hlorīdus un sulfātus, kas mitruma ietekmē var izskaloties un nonākt augsnē un ūdens vidē. Šie procesi notiek pakāpeniski, vairāku desmitgažu laikā, un tieši tādēļ tiek uzskatīti par ilgtermiņa vides risku.

IVN ziņojumā ir minēts, ka pelni tiks īslaicīgi uzglabāti un nodoti atbilstošiem apsaimniekotājiem, tomēr dokumentā nav norādītas konkrētas vietas, tehnoloģijas vai ilgtermiņa garantijas, kur un kā šie materiāli tiks galīgi utilizēti vai apglabāti. Tāpat nav izvērtēts risks, kas saistīts ar pelnu pagaidu uzkrāšanu, transportēšanu un iespējamu noplūdi avārijas situācijās.

Būtiski ir arī tas, ka IVN ziņojums neanalizē situāciju pēc iekārtas ekspluatācijas beigām. Nav sniegts vērtējums par to, kā tiks nodrošināta atbildība par uzkrātajiem pelniem un to iespējamo ietekmi uz vidi 30–50 gadu perspektīvā. Šādas analīzes trūkums nozīmē, ka sabiedrībai netiek sniegta pilnīga informācija par potenciālo slogu augsnei, gruntsūdeņiem un apkārtējai videi ilgtermiņā.

LPV Viedoklis par plānotā atkritumu dedzināšanas projekta ietekmi

IVN ziņojumā pelni tiek definēti, bet netiek definēta atbildība par tiem ilgtermiņā. Sabiedrībai netiek pateikts, kur šie desmitiem tūkstošu tonnu materiālu atradīsies pēc 10, 20 vai 40 gadiem.

4. Piesārņotājs maksā” princips un neatbildētie ilgtermiņa jautājumi

IVN ziņojumā vairākkārt tiek uzsvērts, ka paredzētā darbība tiks veikta atbilstoši normatīvajiem aktiem un ka radītie atkritumi, tostarp pelni un bīstamie dūmgāzu attīrīšanas atlikumi, tiks nodoti atbilstošiem apsaimniekotājiem. Tomēr IVN ziņojumā netiek pilnvērtīgi izvērtēts viens no būtiskākajiem vides tiesību principiem – “piesārņotājs maksā” princips ilgtermiņa perspektīvā.

“Piesārņotājs maksā” princips paredz ne tikai ikdienas izmaksu segšanu ekspluatācijas laikā, bet arī pilnu atbildību par radīto piesārņojumu pēc darbības izbeigšanas. IVN ziņojumā šis aspekts faktiski netiek analizēts. Nav sniegta informācija par to, kā tiks nodrošināta atbildība par pelniem un izdedžiem pēc iekārtas ekspluatācijas beigām vai gadījumā, ja operators vairs nespēj pildīt savas saistības.

IVN ziņojumā nav norādīts, vai un kādā apmērā paredzēts finanšu nodrošinājums, kas segtu iespējamās izmaksas saistībā ar pelnu uzkrājumu, augsnes vai gruntsūdeņu piesārņojuma novēršanu nākotnē. Tāpat nav skaidri noteikts, kurš subjekts uzņemsies atbildību, ja pēc vairākiem gadu desmitiem tiks konstatēta paliekoša ietekme uz vidi.

Šāda pieeja rada risku, ka ilgtermiņa vides slogs var tikt pārlūkts uz valsti vai pašvaldību, ja operators vairs nepastāv vai ja sākotnējie apsaimniekošanas risinājumi vairs nav pieejami. IVN ziņojums šo risku neizvērtē un nesniedz sabiedrībai skaidru atbildi par to, kā “piesārņotājs maksā” princips tiks īstenots praksē, ne tikai ekspluatācijas laikā, bet arī pēc tās beigām.

Līdz ar to IVN ziņojumā “piesārņotājs maksā” princips tiek traktēts formāli – kā normatīvu ievērošana ikdienas darbībā –, bet netiek aplūkots tā būtiskākais elements: ilgtermiņa atbildība par radīto piesārņojumu un tā seku novēršanu.

IVN ziņojumā nav atbildes uz jautājumu, kas uzņemsies finansiālo un juridisko atbildību par pelnu radīto ietekmi pēc iekārtas ekspluatācijas beigām, un tieši šeit ‘piesārņotājs maksā’ princips paliek tikai deklaratīvs.

5. “NEBĪSTAMS” ≠ “NEKAITĪGS”: JURIDISKĀ UN VIDES PRETRUNA

IVN ziņojumā atkritumu dedzināšanas izdedži pārsvarā tiek klasificēti kā nebīstami atkritumi, savukārt dūmgāzu attīrīšanas atlikumi – kā bīstamie atkritumi. Tomēr IVN ziņojumā netiek skaidrots, ka klasifikācija “nebīstams” nenozīmē, ka šāds materiāls ir nekaitīgs videi vai atbrīvots no ilgtermiņa ietekmes riskiem.

Saskaņā ar Eiropas Savienības Atkritumu pamatdirektīvu (2008/98/EK), atkritumu klasifikācija nosaka apsaimniekošanas režīmu, bet neatceļ pienākumu novērst kaitējumu videi un cilvēku veselībai. Direktīva paredz, ka arī nebīstamie atkritumi nedrīkst radīt piesārņojuma risku augsnei, ūdeņiem vai videi ilgtermiņā.

LPV Viedoklis par plānotā atkritumu dedzināšanas projekta ietekmi

Arī Latvijas Atkritumu apsaimniekošanas likums nosaka, ka atkritumu apsaimniekošana jāveic tā, lai netiktu apdraudēta vide, neatkarīgi no atkritumu klasifikācijas. Likums nenošķir atbildību tikai pēc bīstamības kategorijas, bet pēc faktiskās ietekmes uz vidi.

Dedzināšanas izdedži, pat ja tie formāli tiek klasificēti kā nebīstami, satur smagos metālus, sāļus un citas ķīmiskas vielas, kas mitruma un laika ietekmē var izskaloties augsnē un gruntsūdeņos. Šāda ietekme parasti neizpaužas īstermiņā, bet var kļūt nozīmīga vairāku desmitgažu laikā, kas ir tieši tas laika horizonts, kuru IVN ziņojums neanalizē.

Eiropas Savienības Poligonu direktīva (1999/31/EK) paredz, ka arī nebīstamo atkritumu apglabāšana ir saistīta ar ilgtermiņa monitoringu un atbildību par iespējamu piesārņojumu. Tas nozīmē, ka pats fakts, ka izdedži tiek uzskatīti par nebīstamiem, neatceļ nepieciešamību izvērtēt to ilgtermiņa ietekmi uz vidi.

IVN ziņojumā šī atšķirība starp juridisko klasifikāciju un faktisko vides ietekmi netiek pietiekami izskaidrota. Sabiedrībai var rasties maldīgs priekšstats, ka nebīstamie izdedži nerada būtisku risku, lai gan normatīvie akti šādu pieņēmumu neatbalsta.

Tādējādi IVN ziņojumā jēdziens “nebīstams” tiek izmantots formāli, bez pienācīga skaidrojuma par iespējamo ilgtermiņa ietekmi uz augšni, ūdeņiem un vidi kopumā, kas neatbilst gan ES, gan Latvijas vides tiesību principu būtībai.

Normatīvie akti skaidri nosaka, ka ‘nebīstams’ nenozīmē ‘nekaitīgs’. IVN ziņojumā šī atšķirība nav izskaidrota, un ilgtermiņa ietekme uz vidi netiek izvērtēta.

6. CO₂ EMISIJU IZVĒRTĒJUMS IVN ZIŅOJUMĀ UN TĀ IEROBEŽOJUMI

IVN ziņojumā ir veikts CO₂ emisiju izvērtējums, un tas formāli atbilst normatīvo aktu prasībām. CO₂ emisijas tiek vērtētas kā siltumnīcefekta gāzu emisijas klimata politikas kontekstā, koncentrējoties uz kopējo emisiju apjomu un to salīdzinājumu ar tā sauktajām “novērstajām emisijām”, kas rastos alternatīvos scenārijos.

Vienlaikus IVN ziņojumā nav skaidri un konsekventi nodalīts fosilais CO₂, kas rodas no plastmasas un citiem naftas izcelsmes materiāliem, no biogēnā CO₂, kas rodas no organiskās frakcijas. Šī atšķirība ir būtiska, jo fosilais CO₂ tieši palielina kopējo oglekļa daudzumu atmosfērā un ir uzskatāms par klimata slodzes pieaugumu, savukārt biogēnais CO₂ tiek vērtēts kā daļa no dabiskā oglekļa aprites cikla.

IVN ziņojumā CO₂ ietekme tiek mīkstināta, balstoties uz pieņēmumu par “novērstajām emisijām”, proti, ka atkritumu dedzināšana samazina metāna emisijas poligonos un aizvieto enerģijas ražošanu no citiem avotiem. Tomēr šie aprēķini balstās uz modelētiem scenārijiem un pieņēmumiem, nevis uz pilnvērtīgu alternatīvu salīdzinājumu, piemēram, ar pastiprinātu šķirošanu, materiālu pārstrādi vai atkritumu rašanās samazināšanu.

Tādējādi IVN ziņojums rada priekšstatu, ka dedzināšanas risinājums klimata ziņā ir neitrāls vai pat labvēlīgs, lai gan nav sniegts skaidrs un sabiedrībai saprotams aprēķins par fosilā CO₂ īpatsvaru kopējās emisijās. Šāda pieeja neļauj pilnvērtīgi izvērtēt projekta faktisko ietekmi uz klimatu ilgtermiņā un apgrūtina informēta lēmuma pieņemšanu.

LPV Viedoklis par plānotā atkritumu dedzināšanas projekta ietekmi

CO₂ emisiju izvērtējums IVN ziņojumā ir veikts formāli, bet nepilnīgi pēc būtības. Sabiedrībai netiek skaidri pateikts, cik liela daļa no emisijām ir fosilais CO₂, kas palielina klimata slodzi un kura sekas paliek Latvijā. Ja iedzīvotāji uzņemas ilgtermiņa vides risku, bet lēmumu pieņemšana balstās uz pieņēmumiem un nepilnīgu informāciju, tad tas neatbilst principam – Latvija pirmajā vietā.

7. IVN SECINĀJUMU ROBEŽAS

Izvērtējot IVN ziņojumu kopumā, ir redzams, ka dokumentā formāli ir aptverti visi obligātie temati, taču būtiski jautājumi tiek analizēti fragmentāri vai atlikti uz citiem procesiem. Tas attiecas gan uz blakusproduktu ilgtermiņa ietekmi, gan uz pēc-ekspluatācijas atbildību, gan uz atšķirību starp juridisko klasifikāciju un faktisko vides risku.

Šie trūkumi nav atsevišķi vai nejauši. Tie veido sistēmisku ainu, kurā IVN ziņojums koncentrējas uz ekspluatācijas laika normatīvo atbilstību, bet izvairās no ilgtermiņa seku un atbildības izvērtēšanas. Rezultātā sabiedrībai tiek sniegta nepilnīga informācija par projekta faktisko ietekmi uz vidi vairāku desmitgažu perspektīvā.

Līdz ar to šajā posmā vairs nav runa tikai par IVN ziņojuma kvalitāti, bet par to, vai ar šādu informācijas apjomu vispār ir iespējams pieņemt atbildīgu lēmumu par projekta īstenošanu. IVN kā instruments šajā gadījumā ir sasniedzis savas robežas, un turpmākā diskusija vairs nevar aprobežoties tikai ar formālu ietekmes uz vidi novērtējumu.

Tāpēc turpmākie jautājumi ir jāskata plašākā kontekstā – valsts un pašvaldību atbildības, ilgtermiņa risku sadalījuma un sabiedrības interešu aizsardzības līmenī.

8. FINANŠU UN SISTĒMAS IETEKME

Šis projekts nav tikai vēl viena rūpnīca. Tas maina visu atkritumu sistēmas ekonomiku, jo tas pārdala atkritumu plūsmu starp šķirošanu, poligoniem un jaunu dedzināšanas kanālu. Ja plūsma mainās, mainās arī izmaksu struktūra, tarifi un infrastruktūras slodze. Tieši tāpēc, pat ja dokumentos viss izskatās “tehniski korekts”, lēmumam jābūt balstītam arī sistēmiskā finanšu analīzē – kas šobrīd nav pilnvērtīgi izdarīts.

Šķirotavas un poligoni ir infrastruktūra ar lielām fiksētām izmaksām: tehnika, personāls, filtrātu attīrīšana, gāzu savākšana, monitorings, vides prasības un pēcaprūpe. Šīs izmaksas nepazūd, ja apjoms samazinās. Ja daļa atkritumu tiek novirzīta uz dedzinātavu, poligoniem un šķirotavām paliek mazāks tonnu apjoms, bet izmaksas paliek līdzīgas. Rezultāts ir matemātisks: izmaksas uz vienu tonnu aug, un beigās to maksā iedzīvotāji tarifā.

Realitātē mēs nebeigsim uzturēt poligonus un šķirotavas. Tie paliek vajadzīgi – frakcijām, kuras nededzina, un visām situācijām, kad dedzinātava nestrādā vai nav pieprasījuma. Tātad mēs iegūstam divas paralēlas sistēmas: viena dedzina, otra turpina

LPV Viedoklis par plānotā atkritumu dedzināšanas projekta ietekmi

apglabāt un šķirot. Neviena no tām nestrādā ar pilnu efektivitāti, un tas rada strukturālu sadārdzinājumu visai sistēmai.

Dedzinātavai ekonomiski izdevīgākā ir tā sauktā “enerģētiski bagātā” frakcija – plastmasa, kompozīti, RDF. Tie ir tie paši materiāli, kurus šķirošana grib izvilkt pārstrādei. Ja šī frakcija aiziet uz dedzināšanu, šķirotavās paliek mitrāki un grūtāk apstrādājami atkritumi, krītas materiālu vērtība un aug šķirošanas pašizmaksa. Tas tiešā veidā spiež tarifu uz augšu un bremzē pārstrādi.

Ja dedzinātavai ekonomikas dēļ ir vajadzīgs stabils apjoms, tad sistēma sāk meklēt atkritumus. Ja parādās iespēja “pa lēto” pieņemt sadedzināšanai, rodas risks, ka atkritumi tiks vilkti no reģioniem uz šo objektu. Tas nozīmē: vairāk kravu, lielāka satiksmes slodze, lielāks ceļu nolietojums, sastrēgumi un pieaugošas pašvaldību infrastruktūras izmaksas. Faktiski – reģionu atkritumi un reģionu slogs tiek pārcelts uz Salaspili/Rīgas tuvumu.

Poligons nav tikai bedre. Poligonam ir ilgtermiņa saistības: filtrāta apsaimniekošana, gāzu savākšana, monitorings, pēcaprūpe. Ja apjoms samazinās, šīs saistības paliek. Tāpēc poligona tarifs kāps, lai nosegtu uzturēšanas izmaksas. Tas nav emocionāls pieņēmums, tā ir infrastruktūras ekonomika.

Plūsmas modelis:

Kāds ir prognozētais atkritumu plūsmas sadalījums pa šķirošanu / poligoniem / dedzināšanu 10–20 gados?

Tarifu ietekme:

Kur ir aprēķins, kā dedzinātavas darbība ietekmēs šķirotavu un poligonu €/t, un gala tarifu iedzīvotājiem?

Reģionu atkritumi:

Vai projektā paredzēta atkritumu pieņemšana no reģioniem? Kāds būs kravu skaits dienā/gadā un maršrutu slodze?

Infrastruktūras izmaksas:

Kurš segs ceļu nolietojuma un satiksmes organizācijas izmaksas, ja kravu plūsma pieaug?

Konkurence ar pārstrādi:

Kā tiks nodrošināts, ka dedzināšana neklūst par ekonomiski izdevīgāku ceļu nekā šķirošana un pārstrāde?

9. Kam paliek risks, kam paliek nauda

Izvērtējot projektu kopumā, kļūst skaidrs, ka galvenais jautājums nav tikai par tehnoloģiju vai atbilstību normatīviem. Galvenais jautājums ir par to, kam šis projekts ilgtermiņā kalpo un kam paliek tā sekas.

Projekta attīstītājs un īpašnieks nav Latvijas uzņēmums. Stratēģiskā kontrole, peļņas sadale un gala labuma guvēji atrodas ārpus Latvijas. Tas nozīmē, ka iedzīvotāju samaksātā nauda – gan atkritumu apsaimniekošanas maksās, gan caur tarifiem – ilgtermiņā aizplūst ārpus valsts.

LPV Viedoklis par plānotā atkritumu dedzināšanas projekta ietekmi

Tajā pašā laikā Latvijā paliek infrastruktūras slodze, vides riski, pelni, ilgtermiņa atbildība par augsni un ūdeņiem, kā arī iespējamais tarifu pieaugums. Darba vietu skaits šādā augsti automatizētā objektā ir ierobežots, un tas nesedz šo risku apjomu.

Šī nav diskusija par to, vai Latvijai ir vajadzīgas investīcijas. Šī ir diskusija par to, vai investīciju modelis ir sabiedrībai izdevīgs. Ja peļņa aiziet prom, bet risks paliek šeit, tad tas nav sabalansēts lēmums.

Mūsu skatījumā iedzīvotāju naudas plūsmai ir jāpaliek Latvijā, vide ir jā saglabā ne tikai šodien, bet arī pēc 20 un 30 gadiem, un politiskajiem lēmumiem ir jā aizsargā cilvēku intereses ilgtermiņā. Tieši tāpēc mēs uzskatām, ka šāds projekts, šādā formā, neatbilst principam – Latvija pirmajā vietā.

Šajā projektā peļņa aizplūst ārpus Latvijas, bet riski paliek šeit. Iedzīvotāji maksā, vide tiek noslogota, un ilgtermiņa atbildība paliek uz valsts un pašvaldību pleciem. Mēs uzskatām, ka iedzīvotāju nauda, vide un lēmumi par nākotni ir jāliek Latvijai pirmajā vietā.

Pārskatu sagatavoja:
Latvija Pirmajā vietā biedrs
Armands Zūkers

INESE NARTIŠA
